การบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

นายอนันตชัย รู้มาก

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พ.ศ. 2566

Administration of the Use of Distance Learning Media via Satellite (DLTV) of Schools Located in Special Areas under Lampang Primary Educational Service Area Office 3

Mr. ANANTACHAI ROOMARK

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Education in Educational Administration
School of Educational Studies Sukhothai Thammathirat Open University
2023

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

ชื่อและนามสกุล นายอนันตชัย รู้มาก

แขนงวิชา / วิชาเอก บริหารการศึกษา

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ จีนะวัฒน์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม พ.ศ. 2567

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ จีนะวัฒน์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ฐิติกรณ์ ยาวิไชย จารึกศิลป์)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3
ผู้ศึกษา นายอนันตชัย รู้มาก รหัสนักศึกษา 2602300010
ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ จีนะวัฒน์ ปีการศึกษา 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 และ 2) แนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 25 คน และข้าราชการครู 153 คน รวมทั้งสิ้น 178 คน ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ รวมทั้งสิ้น 5 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ และแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการใช้การเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม และด้านการดำเนินการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม และ 2) แนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ ได้แก่ (1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาครูและผู้เกี่ยวข้องให้ได้ทราบแนวทางการใช้สื่อการสอนทางไกลที่ชัดเจน (2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำกับติดตามให้ใช้คู่มือการจัดการศึกษาทางไกลเป็นแนวทางอย่างมีประสิทธิภาพ (3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูตรวจสอบผลการเรียนรู้ของนักเรียนจากการเรียนจากสื่อการสอนทางไกล และ (4) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรสนับสนุนให้สถานศึกษาได้พัฒนาแนวทางการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมตามบริบทของแต่ละสถานศึกษา

คำสำคัญ การบริหารการใช้สื่อ การสอนทางไกลผ่านดาวเทียม สถานศึกษาในพื้นที่ลักษณะพิเศษ

Independent Study title: Administration of the Use of Distance Learning Media via Satellite (DLTV) of Schools Located in Special Areas under Lampang Primary Educational Service Area Office 3

Author: Mr. ANANTACHAI ROOMARK; ID: 2602300010;

Degree: Master of Education (Educational Administration)

Independent Study Advisor: Associate Professor Dr. Annop Jeenawathana; Academic year: 2023

Abstract

The objectives of this research were to study 1) the condition of administration of the use of distance learning media via satellite (DLTV) of schools located in special areas under Lampang Primary Educational Service Area Office 3; and 2) guidelines for administration of the use of distance learning media via satellite (DLTV) of schools located in special areas under Lampang Primary Educational Service Area Office 3.

The research population totaling 178 school personnel comprised 25 school administrators and 153 teachers. The key research informants in the interviews were five educators classified into educational administrators, school administrators, and educational supervisors. The employed research tools were a questionnaire on administration of the use of distance learning media via satellite (DLTV) of schools located in special areas and an interview form concerning guidelines for administration of the use of distance learning media via satellite (DLTV) of schools located in special areas. Data were analyzed using the frequency, percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

The research findings revealed that 1) both the overall and specific aspects of administration of the use of distance learning media via satellite (DLTV) of schools located in special areas under Lampang Primary Educational Service Area Office 3 were rated at the high level; the specific aspects of administration could be ranked from top to bottom based on their rating means as follows: that of the study of problems and needs for the use of distance learning media via satellite; that of the evaluation of distance instructional management via satellite; that of the planning of distance instructional management via satellite; and that of the operation of distance instructional management via satellite; and 2) guidelines for administration of the use of distance learning media via satellite of schools located in special areas were as follows: (1) the school administrators should develop the teachers and stakeholders to enable them to know the clear guidelines for the use of distance learning media; (2) the school administrators should monitor and follow-up the efficiently using of the handbook on guidelines for organizing distance education; (3) the school administrators should encourage the teachers to verify the students' learning achievement from their learning with the use of distance learning media; and (4) the Primary Educational Service Area Office should support the schools to develop guidelines for using distance learning media via satellite based on the context of each school.

Keywords : Administration of the use of media, Distance instruction via satellite, School located in special area

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยความอนุเคราะห์จากรองศาสตราจารย์ ดร. อรรณพ จีนะวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และข้อเสนอแนะต่าง ๆ รวมทั้งให้กำลังใจตลอดระยะเวลาในการศึกษาวิจัยจนเสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. อรรณพ จีนะวัฒน์ ประธานกรรมการคณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ และอาจารย์ ดร.มนพันธ์ ชาญศิลป์ คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่กรุณาให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ และขอขอบพระคุณคณาจารย์ประจำแขนงวิชาการบริหารการศึกษาทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ซึ่งผู้วิจัยได้ประมวลความรู้มาใช้ในการค้นคว้า และทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระมีความสมบูรณ์ที่สุด

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากประชากร ผู้อำนวยการโรงเรียน และครูในสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และขอบพระคุณบุคลากรมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชที่ดำเนินการงานเอกสารต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเพื่อความเหมาะสมของแนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ดังรายนามในภาคผนวก

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณ บิดา มารดา ครอบครัว และเพื่อนร่วมงาน ที่สร้างแรงบันดาลใจ ในการศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ คุณประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ขออุทิศแด่บูรพคณาจารย์ และผู้มีพระคุณทั้งหลายที่ไม่สามารถกล่าวนาม ณ ที่นี้ได้

นายอนันตชัย รู้มาก

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... ง

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... จ

กิตติกรรมประกาศ ..... ฉ

สารบัญตาราง ..... ฌ

สารบัญภาพ ..... ฎ

บทที่ 1 บทนำ 1

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1

วัตถุประสงค์ในการศึกษา 4

กรอบแนวคิดการวิจัย 5

ขอบเขตของการวิจัย 5

นิยามศัพท์เฉพาะ 6

ประโยชน์ที่ได้รับ 7

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง 8

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) 8

การบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) 25

สถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ (โรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดารและพื้นที่เกาะ) 29

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 34

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย 40

ประชากรและผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์ 40

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 40

การเก็บรวบรวมข้อมูล 43

การวิเคราะห์ข้อมูล 43

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 45

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 45

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 47

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 52
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 61
สรุปการวิจัย 61
อภิปรายผล 65
ข้อเสนอแนะ 70
บรรณานุกรม 72
ภาคผนวก 77
ก รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา 78
ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 81
ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ 96
ง แบบประเมินดัชนีความสอดคล้อง และผลการตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC 100
จ หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย 106
ฉ ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม 110
ช หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย 112
ประวัติผู้ศึกษา 115

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน และร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 46

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ในภาพรวม 47

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการใช้การเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) 48

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) 49

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการดำเนินการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) 50

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) 51

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าความถี่ ค่าร้อยละ และการจัดอันดับแนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการการใช้การเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) 53

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าความถี่ ค่าร้อยละ และการจัดอันดับแนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) 54

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าความถี่ ค่าร้อยละ และการจัดอันดับแนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการดำเนินการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) 55

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าความถี่ ค่าร้อยละ และการจัดอันดับแนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) 57

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย 5

บทที่ 1
บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนากำลังคนถือว่า มีความสำคัญ สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 โดยมีเป้าหมายเพื่อให้คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับนักเรียนไทย บทบาททางการศึกษาของผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันเป็นสิ่งที่ท้าทาย เนื่องจาก สภาวการณ์ของโลกในยุค 4.0 ในยุคของการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารจำเป็นที่จะต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารจากรูปแบบเดิม ๆ ที่ล้าสมัย ให้พร้อมรับต่อการบริหารการศึกษา และการบริหารสถานศึกษา เพื่อการเตรียมความพร้อมนักเรียนไทย ให้มีทักษะที่สำคัญและจำเป็นในทักษะศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 4 ให้คำนิยามเกี่ยวกับ การศึกษา ไว้ว่ากระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคล และสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2542) จากพระราชบัญญัติดังกล่าว ส่งผลให้ครูผู้ดำเนินการจัดการเรียนการสอน จำเป็นที่จะต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาชาติ เป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีความรู้คู่คุณธรรม มีจิตสาธารณะ นึกในความเป็นพลเมืองไทย และเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน เจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษา การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่า ทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ ตามสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 5 ข้อ ได้แก่ ความสามารถด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี

โครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV นั้นมีวัตถุประสงค์ เพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้กับนักเรียนในส่วนภูมิภาคที่จะได้รับประสบการณ์เรียนรู้ที่ทันสมัยและมีมาตรฐานเดียวกันเป็นการลดช่องว่างและเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ เป็นการจัดการศึกษา

ให้กับสถานศึกษาที่มีการขาดแคลนครู และสื่ออุปกรณ์ เพื่อเป็นการแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ซึ่งพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 ทรงสนพระราชหฤทัยอย่างยิ่งในการส่งเสริมทะนุบำรุงในด้านการศึกษา ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาบุคคลเพื่อเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศ ทรงมีส่วนช่วยเกื้อหนุนอย่างมาก ทั้งการศึกษาในระบบ และการศึกษานอกระบบโรงเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา ไปถึงชั้นอุดมศึกษา และได้มีการจัดตั้งมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (Distance Learning Foundation: DLF) พระราชทานทุนประเดิม ในโครงการของมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม จำนวนเงิน 50 ล้านบาท โดยการถ่ายทอดสดการเรียนการสอนและวิชาชีพผ่านทางโทรทัศน์ 15 ช่อง สัญญาณ ตลอด 24 ชั่วโมง จากสถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อแก้ปัญหาขาดแคลนครู ครูไม่ครบชั้น และครูสอนไม่ตรงวิชาเอก โดยเฉพาะในโรงเรียนขนาดเล็กและตั้งอยู่ในชนบทห่างไกลที่มีเป็นจำนวนมากให้สามารถเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียมไม่ว่าจะอยู่ในภูมิภาคใดของประเทศล้วนได้รับการศึกษาพระราชทานเสมอเหมือนกัน (ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล, 2559)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในฐานะหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบการจัด การศึกษาของโรงเรียนในสังกัด การใช้เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) และสนับสนุนการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการการเรียนรู้ให้กับครูในโรงเรียนขนาดเล็กทั่วประเทศ ตั้งแต่ปี 2557 ปัจจุบันมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมได้ปรับรูปแบบเพื่อสำรวจแนวทางใหม่ ๆ ในการถ่ายทอดการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนขนาดเล็ก นอกจากนี้ ยังมีการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์บนเว็บไซต์เพื่อความสะดวกของโรงเรียนและครู ศึกษารายละเอียดการเตรียมก่อนการสอน เช่น แผนการสอนและวิดีโอก่อนออกอากาศ และดำเนินการจัดการศึกษาการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในลักษณะที่เป็นหนึ่งเดียวและสม่ำเสมอตั้งแต่หน่วยงานไปจนถึงระบบรากหญ้า ในระดับสถาบันการศึกษา สิ่งนี้จะช่วยสนับสนุนและส่งเสริมให้โรงเรียนปลายทาง (ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก) จัดการศึกษาผ่านการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) อย่างมีประสิทธิภาพ และยังจะส่งผลต่อการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็กด้วย อีกด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559)

ซึ่งการจัดการเรียนการสอน โดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV นั้น สถานศึกษาในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 3 มีสถานศึกษาในสังกัด จำนวนทั้งสิ้น 25 โรงเรียน มีความแตกต่างทางวัฒนธรรมมากมายระหว่างหลายชนเผ่า และมีความแตกต่างทางด้านบริบทแวดล้อมรอบ ๆ สถานศึกษา รวมไปถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอน เช่น ระบบไฟฟ้าที่ยังใช้รูปแบบเครื่องปั่นไฟ และระบบสาธารณูปโภคน้ำประปา

ที่ยังไม่เข้าถึง นอกจากนี้ ยังมีข้อจำกัด เช่น การขาดแคลนครู และไม่ได้เรียนครบทุกหลักสูตร ครูไม่ได้สอนตามสาขาวิชาวิชาที่ตนเองถนัด และจำเป็นที่จะต้องสอนให้ครบ 8 วิชาเรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ฉบับปรับปรุงปี พ.ศ. 2560 นอกจากนี้ ครูในสถานศึกษายังมีความรับผิดชอบอื่น ๆ อีกมากนอกเหนือจากการสอนในห้องเรียน ผู้บริหาร และครูเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้ง ผลกระทบของการจัดการสอนในปัจจุบันรวมถึงนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำกว่ามาตรฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ยังไม่ได้ร่วมกันวิเคราะห์เงื่อนไข และปัญหาการจัดการศึกษาทางไกล ผ่านดาวเทียม (DLTV) ดังนั้นบุคลากรที่เกี่ยวข้องจึงจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติต่อเรื่องนี้ ทั้งสองฝ่ายให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานในทุกด้านและทุกระดับ โดยเฉพาะกระบวนการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามมาตรฐานการศึกษาเช่นเดียวกับการศึกษารูปแบบอื่น ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดการการเรียนรู้ และปรับปรุงคุณภาพผู้เรียนในด้านกระบวนการเรียนรู้ ที่จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในอนาคต เพื่อใช้ในการศึกษาต่อ หรือประกอบอาชีพ

จากการจัดการเรียนการสอนที่มีปัญหาดังที่กล่าวมาข้างต้น จึงจำเป็นต้องอาศัยการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษา ซึ่งเป็นบทบาทหน้าที่ที่สำคัญของผู้บริหารในการดำเนินงานทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารจัดการ 2) การบริหารบทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้อง 3) การบริหารปัจจัยสู่ความสำเร็จ และ 4) การบริหารกระบวนการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน ดังนั้น การบริหารจัดการ ประกอบด้วยการดำเนินงานการสนับสนุน โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ด้วยการศึกษา ทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) จัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาและภายในห้องเรียนให้สะอาดและเป็นระเบียบ กำกับดูแลการติดตั้งอุปกรณ์ให้ได้ตามมาตรฐานเหมาะสมกับห้องเรียนและจำนวนนักเรียน การสร้างภาคีเครือข่ายดำเนินการโดยสนับสนุนให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) และสร้างความเข้มแข็งให้กับภาคีเครือข่าย โดยผู้บริหารสถานศึกษา มีบทบาทในการ 1) วางแผนการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ 2) ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการเรียนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างจริงจัง และอำนวยความสะดวกให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง 3) สร้างความตระหนักแก่ครูทุกคน บุคลากรทุกฝ่ายให้เห็นความสำคัญ ของการจัดการศึกษาด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) และให้ครูทุกคน บุคลากรทุกฝ่าย ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานอย่างจริงจังต่อเนื่อง 4) จัดหาเครื่องรับสัญญาณดาวเทียมและโทรทัศน์ ขนาดเหมาะสมกับห้องเรียนและจำนวนนักเรียน รวมถึงกำากับดูแลการติดตั้งโทรทัศน์ให้มีความสูงเหมาะสมกับระดับสายตานักเรียน 5) จัดหาอุปกรณ์สนับสนุน เช่น คอมพิวเตอร์และเครื่องพิมพ์ในการจัดเตรียมการ จัดการเรียนการสอนด้วยการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม 6) กำกับ ติดตาม การจัดการเรียนรู้ การศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ด้วย

การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) จากโรงเรียนที่เป็นต้นแบบ เพื่อให้มีความเข้าใจอย่างชัดเจนก่อน

ทั้งนี้ การดำเนินงานการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นที่จะต้องเป็นผู้นำด้วยความมุ่งมั่น โดยบริหารจัดการ ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) การเตรียมการสอนล่วงหน้าของคุณครู ตลอดจนการวางแผนอย่างเป็นระบบทุกขั้นตอน รวมทั้งการมอบหมายงานให้นักเรียนเตรียมพร้อมในการเรียนครั้งต่อไป การมีโทรทัศน์และอุปกรณ์สำรองไว้อย่างน้อย 1 ชุด เพื่อทดแทนได้อย่างต่อเนื่องเมื่อเครื่องเดิมชำรุด เสียหาย การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ความตระหนักและการให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ความร่วมมือของบุคลากรทุกคน ทุกฝ่ายในดำเนินการอย่างจริงจัง อนึ่งในการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษานั้น รวมไปถึงผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความรู้ ความเข้าใจ รวมถึงมีเจตคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว โดยเฉพาะการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) สู่กระบวนการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน อย่างไรก็ตามนอกจากโรงเรียนขนาดเล็กแล้ว สถานศึกษาทั่วไปสามารถจัดการศึกษาด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยอาจนำเฉพาะส่วนของการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาสู่กระบวนการเรียนรู้ในห้องเรียนไปปรับประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาที่จะนำไปใช้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 โดยศึกษาจากผู้ปฏิบัติผ่านกระบวนการสัมภาษณ์ และสอบถามจาก ผู้บริหาร ครูผู้สอน เนื่องจากเป็นผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดการเรียนการสอนทางไกล และผลการศึกษาครั้งนี้จะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์นำไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินการเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ ส่งผลต่อการยกระดับการศึกษาของผู้เรียนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ในการศึกษา

2.1 เพื่อศึกษาสภาพการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

2.2 เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดสำหรับการวิจัยเรื่อง การบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1.1

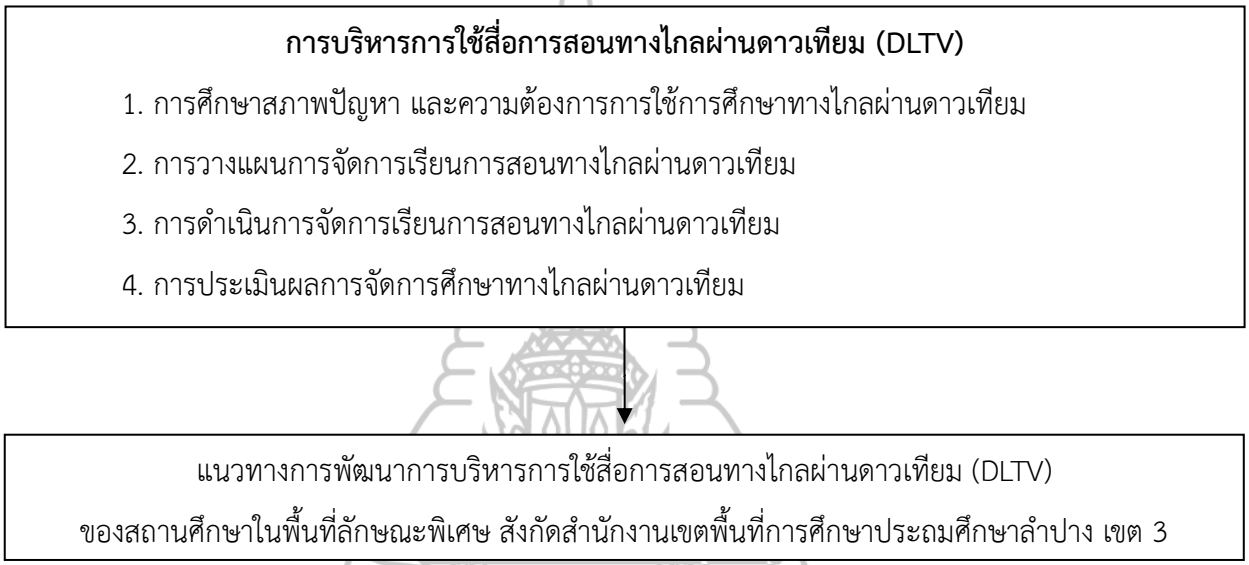

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3” ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาเรื่องการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของเนื้อหาที่จะศึกษาโดยใช้แนวทางการดำเนินงานจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2557, น.7) ดังนี้

4.1.1 การศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

4.1.2 การวางแผนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม

4.1.3 การดำเนินการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม

4.1.4 การประเมินผลการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

4.2 ขอบเขตด้านประชากร ประชากรในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารและครู ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 25 โรงเรียน แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 25 คน และข้าราชการครู จำนวน 153 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 178 คน

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัยไว้ดังนี้

5.1 การบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) หมายถึง การบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ประกอบด้วยขั้นตอนการบริหาร ดังนี้ 1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม 2. การวางแผนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม 3. การดำเนินการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม 4. การประเมินผลการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

5.2 การศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม หมายถึง การศึกษาถึงสภาพความเป็นจริงของโรงเรียนในปัจจุบันว่าเป็นอย่างไร อะไรคือปัญหา และอะไรคือความต้องการเพื่อที่จะข้อมูลดังกล่าวมาใช้เปรียบเทียบกับมาตรฐานหรือสิ่งที่คาดหวังหรือสิ่งที่ควร จะเป็นและมากำหนดเป้าหมายในอนาคตของโรงเรียน

5.3 การวางแผนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม หมายถึง การใช้ข้อมูลจากสภาพปัญหา และความต้องการมากำหนดแนวทางและวิธีการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ การวางแผนเป็นการคิดและกำหนดสิ่งที่ต้องปฏิบัติเป็นการตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอะไร ทำทำไม จะทำอย่างไร จะให้ใครทำ จะทำที่ไหน และจะทำเมื่อใดและการนิเทศ การวางแผนการจัดทำสื่อ นวัตกรรม ตลอดจนวิธีการประเมินที่มีความเหมาะสม และมีกรอบระยะเวลาการดำเนินงานที่ชัดเจน

5.4 การดำเนินการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม หมายถึง การลงมือปฏิบัติตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนขั้นตอนนี้ต้องมีการกำกับ ติดตาม ดูแลจากผู้บริหารเพื่อให้ผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรมได้ดำเนินการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

5.5 การประเมินผลการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม หมายถึง การวัดและประเมินผลความก้าวหน้าหรือความสำเร็จของการปฏิบัติว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายมากน้อยเพียงใดการประเมินผลระหว่างดำเนินการ เพื่อทราบผลการปฏิบัติและไปปรับปรุงการดำเนินการให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น การประเมินผลหลังดำเนินการเป็นการประเมินผลดูผลสำเร็จของโครงการเพื่อเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

5.6 สถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ หมายถึง สถานศึกษาตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง กำหนดสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ (พื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดารและพื้นที่เกาะ) ตามโครงการสร้างโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในระดับพื้นที่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 – 2566 ลงวันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2565

6. ประโยชน์ที่ได้รับ

6.1 ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางในการนำไปปรับปรุง ส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน โดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ให้เกิดประสิทธิภาพ

6.2 สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) สามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีคุณภาพ และสามารถพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ

6.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มีแนวทางในปรับปรุง ส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน โดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

บทที่ 2
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการดำเนินการวิจัยเรื่องการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษากรอบแนวคิดทฤษฎีที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ทั้งนี้การศึกษางานวิจัยดังกล่าวอยู่บนพื้นฐานแนวคิดสำคัญ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)
   1.1 ความหมายของการศึกษาทางไกล
   1.2 แนวทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
   1.3 หลักการการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)
   1.4 มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
2. การบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)
   2.1 การศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
   2.2 การวางแผนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม
   2.3 การดำเนินการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม
   2.4 การประเมินผลการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
3. สถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ (โรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดารและพื้นที่เกาะ)
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
   4.1 งานวิจัยในประเทศ
   4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

1.1 ความหมายของการศึกษาทางไกล

ระบบการศึกษาทางไกลนั้น นับว่าเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของรูปแบบระบบการศึกษาในปัจจุบัน เป็นยุคของข้อมูลข่าวสารไร้พรมแดน รวมถึงเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ พร้อมทั้งเป็นการลดช่องว่างความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา เพื่อเป็น

การเปิดโอกาสทางการศึกษาได้อย่างเท่าเทียม โดยมีผู้ให้ความหมายการจัดการศึกษาทางไกลทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังนี้

Kay (1985) ให้ความหมายของการศึกษาทางไกลโดยทั่วไปว่า หมายถึง การศึกษาซึ่งครูผู้สอนมิได้ปรากฏตัวในสถานที่ที่การศึกษานั้นเกิดขึ้นหรือเป็นการศึกษาที่ครูผู้สอนอาจปรากฏตัวเป็นบางครั้งหรือเพื่อทำงานบางอย่าง ตามความหมายดังกล่าวมีปัจจัยสำคัญ 2 ประการ คือ อยู่ห่างกันระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ซึ่งอาจจะมาพบปะกับผู้เรียนเป็นครั้งคราวเพื่อปฏิบัติงานหรือการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียน เป็นต้น

Burge and Frewin (1985) ให้ความหมายของการศึกษาทางไกลไว้ว่า หมายถึง กิจกรรมการเรียนที่สถาบันการศึกษาได้ทำเพื่อให้ผู้เรียน ซึ่งไม่ได้เลือกเข้าเรียน หรือไม่สามารถจะเข้าเรียนในชั้นเรียนที่มีการสอนตามปกติได้ กิจกรรมการเรียนที่จัดใหม่นี้จะมีการผสมผสานวิธีการที่สัมพันธ์กับธรรมชาติ การกำหนดให้มีระบบการจัดส่งสื่อการเสนอและมีการวางแผนการดำเนินการรูปแบบธรรมชาติ ประกอบด้วยสื่อสิ่งพิมพ์โสตทัศนูปกรณ์ สื่อคอมพิวเตอร์ ซึ่งผู้เรียนอาจเลือกใช้สื่อเฉพาะกลุ่มได้ ส่วนระบบการจัดส่งสื่อนั้นมีการใช้เทคโนโลยีนานาชนิด สำหรับระบบบริหารก็มีการจัดตั้งสถาบันการศึกษาทางไกลขึ้นเพื่อรับผิดชอบจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

Holmberg (1981) ได้ให้ความหมายของการศึกษาทางไกล ว่าหมายถึง การศึกษาที่ผู้เรียนและผู้สอนมิได้เรียนหรือสอนกันซึ่ง ๆ หน้า แต่เป็นการจัดโดยใช้ระบบการสื่อสารแบบสองทาง ถึงแม้ว่าผู้เรียนและผู้สอนจะไม่อยู่ในห้องเดียวกันก็ตาม

สมบูรณ์ ลิขิตยิ่งวรา (2556, น. 15) ได้ให้ความหมายของ การศึกษาทางไกล ไว้ว่า การศึกษาทางไกล หมายถึง การเรียนการสอนโดยผู้ที่ศึกษาไม่จำเป็นจะต้องเข้าชั้นเรียนตามปกติ เป็นการเรียนแบบไม่มีชั้นเรียนแต่อาศัยสื่อต่าง ๆ ที่เรียกว่าสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่ออินเตอร์เน็ต บทเรียนออนไลน์ รวมถึงบุคคลที่ช่วยจัดการเรียนการสอนแต่อาจจะมีการพบปะระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเป็นบางครั้ง

วิธรรธน์ วรรณศิริ (2558) กล่าวว่า การศึกษาทางไกล หมายถึง วิธีการจัดการศึกษาที่ผู้เรียนและผู้สอนไม่ได้พบกันโดยตรง เป็นระบบการเรียนการสอนที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนสามารถใช้เวลาว่างศึกษาด้วยตนเองโดยไม่ต้องเข้าชั้นเรียนตามปกติ แต่ผู้สอนจะถ่ายทอดเนื้อหาความรู้มวลประสบการณ์ต่าง ๆ ไปทางสื่อ อาจจะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ โทรทัศน์ เทปเสียง วีดีทัศน์ คอมพิวเตอร์ หรืออื่น ๆ

บุญโญรส นาคหัสดี (2559) กล่าวว่า การศึกษาทางไกล หมายถึง วิธีการจัดการศึกษาที่ผู้เรียนและผู้สอนไม่ได้พบกันโดยตรงส่วนใหญ่ แต่ผู้สอนจะถ่ายทอดเนื้อหาวิชาความรู้มวลประสบการณ์ต่าง ๆ ไปทางสื่อ อาจจะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เทปเสียง วีดีทัศน์และสื่อคอมพิวเตอร์ทุกประเภท เมื่อการศึกษาทางไกล หมายถึง กิจกรรมการเรียนที่สถาบันการศึกษาให้

จัดทำเพื่อให้ผู้เรียนซึ่งไม่ได้เลือกเข้าเรียนหรือไม่สามารถจะเข้าในชั้นเรียนที่มีการสอนตามปกติได้ ผู้เรียนและผู้สอนมีการพบปะกันซึ่งหน้าน้อยครั้ง ซึ่งจะมีการผสมผสานวิธีการที่สัมพันธ์กับทรัพยากรประกอบด้วยเอกสารสิ่งพิมพ์และมีการวางแผนการดำเนินการรูปแบบของทรัพยากรประกอบด้วยเอกสารสิ่งพิมพ์ โสตทัศนูปกรณ์ สื่อคอมพิวเตอร์ ซึ่งผู้เรียนอาจเลือกใช้สื่อเฉพาะตน หรือเฉพาะกลุ่มได้

ศิริกานต์ จันทศิริ (2559) การศึกษาทางไกล หมายถึง วิธีการจัดการศึกษาที่ผู้เรียนและผู้สอนไม่ได้พบกันโดยตรงเป็นส่วนใหญ่ แต่ผู้สอนจะถ่ายทอดเนื้อหาวิชาความรู้ มวลประสบการณ์ต่างๆ ไปทางสื่อ อาจจะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เทปเสียง วีดีทัศน์และสื่อคอมพิวเตอร์ทุกประเภท

สถาบันการศึกษาทางไกล (2559, น. 11) ได้ให้ความหมายของ การศึกษาทางไกลไว้ว่า การศึกษาทางไกล หมายถึง วิธีจัดการศึกษาที่ใช้สื่อในการถ่ายทอดความรู้เนื้อหาวิชา และมวลประสบการณ์ต่าง ๆ โดยที่ผู้เรียนและผู้สอนไม่ต้องมาพบกัน แต่อาจให้มีการพบปะระหว่างผู้เรียนและผู้สอนตามความเหมาะสม โดยเน้นการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นสำคัญ

สุพรรณี แจ่มใส (2561) การจัดการศึกษาทางไกล เป็นการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาประเทศ โดยการนำระบบทางไกลผ่านดาวเทียมมีอุปกรณ์การสอนและเทคโนโลยีการสื่อสารมาประยุกต์ใช้เข้าด้วยกัน เพื่อกระจายองค์ความรู้สู่ประชากรในภูมิภาคห่างไกล ให้ได้มีโอกาสทางการศึกษา และเพื่อกระจายโอกาสทางการศึกษาให้เด็กในพื้นที่ห่างไกล และขาดแคลนครูได้เข้าถึงการเรียนภาคพื้นฐานอย่างเท่าเทียมกับเด็กในเมือง

จตุพร เชยสาคร (2561) การศึกษาทางไกล หมายถึง การเรียนการสอนที่ผู้เรียนกับผู้สอนอยู่ห่างไกลกัน ด้วยระยะทาง เวลา ลักษณะทางภูมิศาสตร์ หรือด้วยเศรษฐกิจ แต่การเรียนการสอนที่จัดขึ้นนั้น อาศัยใช้อุปกรณ์การสื่อสารต่าง ๆ อาทิเช่น ตำราเรียน เทปเสียง วิทยุ โทรทัศน์ อุปกรณ์โทรคมนาคม สื่อสารมวลชน วิทยุกระจายเสียง เป็นต้น

สรุปได้ว่าการศึกษาทางไกล หมายถึง การจัดกิจกรรมการสอนที่ครูและนักเรียนอยู่คนละสถานที่ แต่ต้องอาศัยสื่อหลากหลายประเภทที่เรียกว่าสื่อผสม ทั้งเอกสาร สื่อโสตทัศนูปกรณ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รวมสื่อส่วนตัว เพื่อช่วยจัดระเบียบวิธีการสอนอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ

1.2 แนวทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) เป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ต้องอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นตัวกลางในการจัดการเรียนการสอน และได้มีนักการศึกษาได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ไว้ดังนี้

ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล (2557) ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของประเทศไทย ไว้ดังนี้

1. บุคลากรสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีโอกาสถวายงานส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ ตามรอยเบื้องพระยุคลบาท เผยแพร่พระราชกรณียกิจให้ขจรกระจายไกล และสนองพระราชดำริของทั้งสองพระองค์ ในการที่จะพัฒนาการศึกษาไทยให้เจริญก้าวหน้า

2. ครูและนักเรียนทุกคนได้เข้าถึงเทคโนโลยี และ สื่อในการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการ

3. ครูที่สอนไม่ตรงกับวิชาเอกสามารถจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม

4. สร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้ของครูได้อย่างกว้างขวางและทั่วถึง

5. มีการระดมสรรพกำลังและบูรณาการทรัพยากรจากภาครัฐและเอกชนช่วยสนับสนุนการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ

และการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในระบบโรงเรียน การบริหารการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในระบบโรงเรียนการบริหารการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมหมายถึงกระบวนการจัดการ ประสานการใช้ทรัพยากร คน เงิน สื่ออุปกรณ์และเวลาเพื่อจัดกิจกรรมการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมให้แก่นักเรียน โดยใช้สื่อที่เป็นรายการโทรทัศน์เสริมให้เกิดการเรียนรู้ การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมเป็นกิจกรรมการศึกษาที่เอาเทคโนโลยีการสื่อสารผ่านดาวเทียมมาใช้ร่วมกับสื่ออื่น ๆ ในลักษณะสื่อเสริมไม่ว่าจะเป็นสิ่งพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์หรือสื่ออื่น ๆ เพื่อที่จะเชื่อมโยงความรู้ระหว่างสื่อต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียนได้มี โอกาสเรียนรู้อย่างทัดเทียมเสมอภาคกันจากแหล่งความรู้ที่มีความชำนาญการและมาตรฐานเดียวกัน

วิธรรธน์ วรรณศิริ (2558) ได้อธิบาย เกี่ยวกับแนวทางจัดการศึกษาทางไกลว่า การศึกษาทางไกลมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างไปจากระบบการสอนปกติ ลักษณะสำคัญของการศึกษาทางไกลดังกล่าวนี้ทำให้จำเป็นต้องใช้เวลายาวนาน สำหรับการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน การบริการและการบริการศึกษา เพื่อสนองตอบต่อผู้เรียนเป็นจำนวนมากได้ ผู้เรียนเองก็จะต้องพัฒนาตนเองให้มีความรับผิดชอบ มีวินัยและเข้าใจระบบการศึกษาทางไกลอย่างแท้จริง

บุญโญรส นาคหัสดี (2559) ได้เสนอแนะว่า แนวทางการจัดการศึกษาทางไกล ว่าเป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการศึกษาที่ผู้เรียนและผู้สอนที่อยู่ห่างไกลกันได้ถ่ายทอดความรู้อย่างมีปฏิสัมพันธ์ โดยเน้นที่ผู้เรียนเป็นหลัก เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง ขณะเดียวกันถึงแม้ว่าเป็นเรียนและผู้สอนจะอยู่คนละสถานที่กันแต่ก็สามารถมีกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันได้

ศิริกานต์ จันทศิริ (2559) ได้กล่าวถึง แนวทางการจัดการศึกษาทางไกล ว่าเป็นการจัดการศึกษาที่เอื้อประโยชน์ต่อประชาชนที่ด้อยโอกาสหรือพลาดโอกาสทางการศึกษา ให้ได้รับ

การศึกษาที่เท่าเทียมกัน เพื่อยกระดับการศึกษาและระดับคุณภาพชีวิต เพิ่มพูนทักษะ เสริมสร้างการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยีสมัยใหม่

ดังนั้นแนวทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เป็นการจัดการศึกษาที่เอื้อประโยชน์ต่อผู้ที่ไม่สามารถเข้าถึงการศึกษาในระบบ โดยมีขั้นตอนชัดเจนและมีคุณภาพเป็นที่แน่ใจว่าผู้เรียนจะเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามมาตรฐานทางวิชาการเช่นเดียวกับการศึกษารูปแบบอื่น การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องใช้กระบวนการและกลไกที่ส่งผลให้งานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมเป็นเรื่องใหม่ ดังนั้นจำเป็นที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเข้าใจกระบวนการบริหารและสานารถมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพและทรัพยากรที่มีอยู่

1.3 หลักการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 (2564) ได้กล่าวถึงหลักการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โดยใช้สื่อ DLTV ให้มีประสิทธิภาพตามคู่มือการใช้ NEW DLTV สู่การยกระดับคุณภาพการศึกษา ที่จัดทำขึ้นโดยกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา มีหลักการในการดำเนินงาน ดังนี้

1. การเตรียมความพร้อม โรงเรียนดำเนินการเตรียมความพร้อมก่อนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อ DLTV ดังนี้

1.1 ด้านบุคลากร

1.1.1 สร้างความตระหนัก และเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อ DLTV

1.1.2 วางแผนการใช้สื่อ DLTV ให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

1.1.3 พัฒนาความรู้ความเข้าใจระบบ วิธีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการศึกษา ทางไกลผ่านดาวเทียม NEW DLTV

1.1.4 ประชุมชี้แจงคณะกรรมการ ผู้ปกครองนักเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจและขอความร่วมมือในการดำเนินงานจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมให้ประสบความสำเร็จ

1.2 ด้านอุปกรณ์ และสื่อ

1.2.1 จัดหาเครื่องรับสัญญาณดาวเทียม โทรทัศน์ สัญญาณอินเทอร์เน็ต กรณีมีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 20 คน/ห้อง โทรทัศน์ควรมีขนาด 21 นิ้วขึ้นไป และกรณีมีจำนวนนักเรียนมากกว่า 20 คน/ห้อง โทรทัศน์ควรมีขนาดไม่ต่ำกว่า 29 นิ้ว

1.2.2 ติดตั้งโทรทัศน์ให้มีความสูงพอเหมาะกับระดับสายตาของนักเรียน (ประมาณ 1.50 – 1.60 เมตร) และจัดแถวหน้าของนักเรียนให้ห่างจากโทรทัศน์ประมาณ 1.50 – 2.00 เมตร หรือ ตามความเหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสายตาของนักเรียน

1.2.3 การจัดโต๊ะนักเรียน ควรจัดแถวโต๊ะนักเรียนให้สามารถมองเห็นจอโทรทัศน์อย่างชัดเจนกันทุกคน เช่น จัดแบบสลับฟันปลา จัดแบบครึ่งวงกลม เป็นต้น

1.2.4 กรณีครู 1 คน สอน 2 ชั้นเรียน แต่อยู่ห้องเรียนเดียวกัน (นักเรียนประมาณ ชั้นละไม่เกิน 10 คน) ควรติดตั้งโทรทัศน์ไว้ที่ผนังห้องคนละด้าน โดยให้นักเรียนนั่งหันหลังชนกันระหว่างชั้นเรียนกั้นด้วยแผงกั้นห้อง เพื่อลดการรบกวนของเสียงระหว่างห้องเรียน และครูผู้สอนควร นั่งอยู่ในตำแหน่งที่สามารถมองเห็นได้ทั้ง 2 ชั้นเรียน

1.2.5 การกำหนดระดับเสียงของโทรทัศน์ ให้ปรับเสียงให้นักเรียนที่นั่งหลังสุดของแต่ละชั้นได้ยินเสียงในระดับพอดี (ไม่ดังเกินไปจนรบกวนอีกชั้นเรียนหนึ่งได้)

1.3 ด้านเอกสาร

1.3.1 จัดหาคู่มือ สื่อ ใบงาน ใบกิจกรรม จากเว็บไซต์ www.dltv.ac.th ไว้ล่วงหน้า ก่อนการจัดการเรียนการสอน

1.3.2 ปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาและโครงสร้างเวลาเรียนให้สอดคล้องกับการจัดเวลาของโรงเรียนวังไกลกังวลตามความเหมาะสม

1.3.3 กำหนดการเรียนรู้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้สัมพันธ์กับกำหนดการสอนของโรงเรียนต้นทาง

1.3.4 จัดทำแผนการจัดการเรียนเรียนรู้ของครูโรงเรียนปลายทางให้สัมพันธ์กับโรงเรียนต้นทาง เพื่อให้ครูเห็นภาพตลอดแนวและดำเนินกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง

1.3.5 จัดทำตารางสอนให้สอดคล้องกับตารางออกอากาศของโรงเรียนต้นทางหรือ โรงเรียนจัดตารางสอนให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน โดยใช้สัญญาณอินเทอร์เน็ต โดยการใช้เมนู “ชมย้อนหลัง” / “ชมล่วงหน้า”

2. การจัดครูเข้าสอน การจัดชั้นเรียนและจัดครูเข้าสอนต้องจัดให้เหมาะกับจำนวนบุคลากร ของโรงเรียน กรณีมีครูไม่ครบชั้นเรียน ครู 1 คน อาจต้องกำกับดูแลนักเรียน 2 ชั้นเรียน ซึ่งครูท่านนี้ ต้องวางแผนการใช้เวลา ควบคุมและแนะนำนักเรียนได้เหมาะสม การจะทำเช่นนี้ได้ครูผู้สอนต้องศึกษา วิดีโอการสอนล่วงหน้ามาก่อนที่จะสอนจริง

3. การกำหนดเวลาเรียน ควรกำหนดเวลาเข้าเรียน และเลิกเรียน จัดตารางกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนที่ไม่เป็น อุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อทางไกลจากดาวเทียม จัดตารางสอนซ่อมเสริมนอกเวลา ตารางออกอากาศดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม ตั้งแต่วันจันทร์ ถึงวันศุกร์ ดังนี้

ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 – 3 ระหว่างเวลา 8.30 – 11.30 น.

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ระหว่างเวลา 8.30 – 14.30 น.

4. การนิเทศ ติดตามการจัดการศึกษาโดยใช้สื่อ DLTV ควรดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อ NEW DLTV ถึงห้องเรียน อย่าง น้อย เดือนละ 1 ครั้งเพื่อให้คำปรึกษา ชี้แนะ ปรับปรุง แก้ไข พัฒนา และหาทางสนับสนุนช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ต่อไป

5. การสรุป และรายงานผลการจัดการศึกษาโดยใช้สื่อ DLTV เมื่อสิ้นภาคเรียน และสิ้นปีการศึกษา ให้ดำเนินการสรุปและรายงานผลการจัดการศึกษาโดย ใช้เทคโนโลยีทางไกลผ่านดาวเทียม (NEW DLTV) รายงานต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ ทราบ

บทบาทของผู้เกี่ยวข้อง

บทบาทของผู้เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างมีประสิทธิภาพ ควรดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียน

1.1 ศึกษาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนวังไกลกังวลและหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกัน และสัมพันธ์กับระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลของโรงเรียน

1.2 ประชุมชี้แจงสร้างความตระหนัก และความเข้าใจแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

1.3 จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องรับสัญญาณ และดำเนินการติดตั้งระบบให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ

1.4 แต่งตั้งให้ครูรับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมกับบุคลากรของโรงเรียน โดยเฉพาะกรณีครูไม่ครบชั้นเรียน

1.5 มอบให้ครูจัดตารางสอน ตารางกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนแผนการจัดการเรียนรู้ของ โรงเรียนให้สัมพันธ์กับตารางออกอากาศจากสถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

1.6 นิเทศ ติดตามการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามตารางออกอากาศจากสถานีวิทยุ โทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

1.7 ประเมินผลการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมเป็นรายเดือน รายภาคเรียน และสิ้นปีการศึกษา รายงานผลผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายตามความเหมาะสมเพื่อให้ได้ข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไข หรือพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

1.8 ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

2. ครูผู้สอน

2.1 ศึกษา ทบทวนหลักสูตรสถานศึกษา โครงสร้างเวลาเรียนแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อปรับปรุงให้สอดคล้องกับโครงสร้างเวลาเรียนของโรงเรียนวังไกลกังวล

2.2 ศึกษาหน่วยการเรียนรู้ กำหนดการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน เพื่อพิจารณาเทียบเคียงกับกำหนดการเรียนรู้ของโรงเรียนวังไกลกังวล

2.3 จัดทำตารางสอนของโรงเรียน

2.4 ศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ของแต่ละวิชา (ดาวน์โหลดได้จากเว็บไซต์)

2.5 วางแผนจัดการในชั้นเรียน เพื่อให้นักเรียนได้สามารถเรียนตามตารางออกอากาศ

2.6 สรุปสาระสำคัญในแต่ละครั้งร่วมกับนักเรียนหลังกิจกรรมการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสิ้นสุดลง

2.7 วัดและประเมินผลเมื่อกิจกรรมการเรียนการสอนสิ้นสุดลงในแต่ละครั้ง แต่ละหน่วยการเรียนรู้ เพื่อให้ทราบว่านักเรียนมีผลการเรียนผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด แล้ววิเคราะห์เพื่อปรับปรุง แก้ไข หรือพัฒนาต่อไป

2.8 บันทึกผลการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้ง

2.9 จัดกิจกรรมซ่อมเสริมนอกตารางออกอากาศ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่ไม่บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้หรือให้ความรู้เพิ่มเติมแก่นักเรียน

2.10 ดำเนินการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ปลายภาค/ปลายปี ตามระเบียบการวัดและประเมินผลของโรงเรียน ทั้งนี้ต้องมีความสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมา

3. นักเรียน

3.1 ทำความเข้าใจวิธีการเรียนรู้จากการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมตามที่ครูแนะนำ

3.2 จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์การเรียน เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งตามที่ครูมอบหมาย

3.3 เข้าห้องเรียนตรงตามเวลาที่โรงเรียนกำหนด

3.4 ตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนพร้อม ๆ กับโรงเรียนต้นทาง

3.5 ทำแบบฝึกหัด ใบงาน หรือตอบคำถามที่ครูโรงเรียนต้นทางมอบหมาย

3.6 ซักถามครูผู้สอน ถ้ามีข้อสงสัยหรือข้อคิดเห็นที่เกิดขึ้นขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3.7 มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น เมื่อได้รับมอบหมายจากครูต้นทาง ให้ตรวจผลงานตนเอง

3.8 สรุปสาระสำคัญที่ได้รับจากการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง

3.9 ทบทวนบทเรียน ศึกษาค้นคว้าจากแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ เพิ่มเติม

4. ผู้ปกครอง

4.1 รับทราบและทำความเข้าใจระบบ วิธีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมที่โรงเรียนนำมาใช้

4.2 ตระหนักถึงความสำคัญ ความจำเป็น และประโยชน์ของการเรียนการสอนโดยใช้สื่อ ทางไกลผ่านดาวเทียม

4.3 ให้ความร่วมมือ ส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนและครู

4.4 สนับสนุน ส่งเสริม การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือในการรับสัญญาณจากสถานีวิทยุ โทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

4.5 ติดตาม สอบถามการเรียนของนักเรียน และร่วมมือกับโรงเรียนในการประเมินผลการจัดการเรียนการสอน เพื่อปรับปรุง แก้ไข หรือพัฒนาต่อไปอย่างต่อเนื่อง

5. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

5.1 กำหนดนโยบายร่วมกับโรงเรียนในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการศึกษาทางไกล ผ่านดาวเทียม

5.2 มีส่วนร่วมในการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับหลักสูตรของโรงเรียนวังไกลกังวล

5.3 ให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม

5.4 มีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียน และประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงาน

6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

6.1 กำหนดนโยบายและกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

6.2 สำรวจความต้องการของโรงเรียนในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

6.3 ประชุมชี้แจงผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

6.4 พัฒนาบุคลากรของโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย

มาตรฐานการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) มาตรฐานระดับสถานศึกษา

มาตรฐานการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) จัดทำขึ้นโดยศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เพื่อเป็นมาตรฐานสำหรับ การนำเอาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เสริมสร้างความเข้มแข็งหรือปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอน การจัดสภาพการสนับสนุน การจัดการเรียนรู้ของครูและนักเรียน อันจะเป็นการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาลดช่องว่าง และเพิ่มโอกาสในการเข้าถึง การศึกษาที่มีคุณภาพ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านปัจจัยพื้นฐานของสถานศึกษา
2. ด้านผู้บริหารสถานศึกษา
3. ด้านครูผู้สอน
4. ด้านนักเรียน

มาตรฐานที่ 1 ด้านปัจจัยพื้นฐานของสถานศึกษา ประกอบด้วย 7 ตัวชี้วัด ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 1 ความพร้อมของระบบไฟฟ้า

ตัวชี้วัดที่ 2 ความพร้อมด้านอุปกรณ์รับสัญญาณการศึกษาทางไกล

ตัวชี้วัดที่ 3 ความพร้อมด้านระบบอินเทอร์เน็ตที่รองรับการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

ตัวชี้วัดที่ 4 ความพร้อมของเครื่องรับโทรทัศน์ที่สามารถใช้งานได้อย่างสมบูรณ์ คมชัดทั้งภาพ และเสียงภายในห้องเรียน

ตัวชี้วัดที่ 5 ความพร้อมของคู่มือครูพระราชทานประกอบการจัดการเรียนการสอนด้วยระบบ ทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในภาคเรียน/ปีการศึกษาปัจจุบัน

ตัวชี้วัดที่ 6 ความพร้อมด้านบุคลากรด้านเทคนิคเกี่ยวกับการติดตั้งระบบและการบำรุงรักษา

ตัวชี้วัดที่ 7 จัดให้มีเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

มาตรฐานที่ 2 ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 1 การกำหนดนโยบายด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม อย่างเป็นรูปธรรม

ตัวชี้วัดที่ 2 การเป็นผู้นำด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจ ตระหนักและเห็นความสำคัญในการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างต่อเนื่อง

ตัวชี้วัดที่ 3 การนิเทศ กำกับ ติดตามการจัดการเรียนการสอนด้วยระบบการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

ตัวชี้วัดที่ 4 การประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติครูและบุคลากร

ตัวชี้วัดที่ 5 การประเมินผลและรายงานผล

มาตรฐานที่ 3 ด้านครูผู้สอน ประกอบด้วย 8 ตัวชี้วัด ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 1 การจัดห้องเรียนมีความเหมาะสมและเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

ตัวชี้วัดที่ 2 การเตรียมการสอนล่วงหน้าที่สอดคล้องกับคู่มือครูพระราชทานสอนทางไกลผ่านดาวเทียม สำหรับโรงเรียนปลายทาง

ตัวชี้วัดที่ 3 การมอบหมายงานให้นักเรียนเตรียมพร้อมในการเรียนครั้งต่อไป

ตัวชี้วัดที่ 4 การสรุปสาระสำคัญร่วมกับนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้สิ้นสุดลงทุกครั้ง

ตัวชี้วัดที่ 6 การบันทึกผลหลังสอน หลังจากการจัดการเรียนรู้สิ้นสุดลงเป็นประจำ

ตัวชี้วัดที่ 7 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามที่คู่มือครูพระราชทานกำหนดหรือครูสร้างขึ้นเพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียน

ตัวชี้วัดที่ 8 ครูจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมนอกตาราออกอากาศ เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่ ไม่บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ หรือให้ความรู้เพิ่มเติมแก่นักเรียนเป็นประจำ

มาตรฐานที่ 4 ด้านนักเรียน ประกอบด้วย 5 ตัวชี้วัด ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 1 นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนรู้พร้อมกับนักเรียนโรงเรียนต้นทาง

ตัวชี้วัดที่ 2 นักเรียนมีสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตร

ตัวชี้วัดที่ 3 นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร

ตัวชี้วัดที่ 4 นักเรียนมีทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนตามหลักสูตรในระดับดีขึ้นไป

ตัวชี้วัดที่ 5 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) สูงขึ้น

1.4 มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

จุดเริ่มต้นของการนำวิธีการศึกษาทางไกลมาใช้ในการจัดการศึกษาของแต่ละประเทศรวมทั้งประเทศไทยนั้นคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ เพื่อช่วยให้ผู้ที่อยู่ห่างไกลจากสถานศึกษา ผู้ที่อยู่ในชนบทห่างไกลซึ่งไม่มีสถานศึกษาตั้งอยู่ได้มีโอกาสเรียน ต่อมาสถานศึกษาต่าง ๆ ได้นำวิธีการศึกษาทางไกลมาใช้มากขึ้นมิใช่เพียงเหตุผลที่จะช่วยผู้ที่อยู่ห่างไกลเท่านั้น แต่ยังมีเหตุผลในด้านการช่วยให้ผู้ที่ไม่มีเวลา ผู้ที่มีภาระต่าง ๆ มากมายไม่สามารถเรียนแบบชั้นเรียนได้ ได้มีโอกาสรับการศึกษา ในปัจจุบันพบว่าในแต่ละประเทศสถาบันการศึกษาในทุกระดับทั้งระดับต่ำกว่าอุดมศึกษา อุดมศึกษา และการให้ความรู้ทั่วไปที่ไม่มีการให้ประกาศนียบัตรหรือปริญญาบัตรต่างนำวิธีการศึกษาทางไกลไปใช้ โดยจะมีทั้งสถาบันที่ใช้วิธีการศึกษาทางไกลเพียงอย่างเดียวและสถาบันที่เดิมเปิดสอนแบบชั้นเรียนแล้วนำวิธีการทางไกลไปจัดเป็นทางเลือกให้แก่ผู้เรียนและหรือไปเสริมการเรียนแบบชั้น

เรียน ทั้งนี้นอกจากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นแล้วยังเป็นเพราะวิธีการศึกษาทางไกลช่วยให้การเรียนการสอนน่าสนใจ ช่วยให้เข้าถึงแหล่งความรู้อย่างกว้างขวางรวดเร็ววิธี

ชนกพร ตุ้มทอง (2560) กล่าวว่า พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร ทรงห่วงใยในความเสมอภาคทางการศึกษาของเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ห่างไกลและด้อยโอกาส ทรงพระราชทานการสนับสนุนการศึกษาทุกด้าน ทั้งยังทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้จัดตั้งโรงเรียนราชประชานุเคราะห์พระราชทานทุนการศึกษา ทุกระดับชั้น ทั้งในด้านการพัฒนาการศึกษา การศึกษาชุมชน การศึกษาตลอดชีวิต เพื่อให้มีความเสมอภาคทางการศึกษาทั่วประเทศ โครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมจึงเกิดขึ้นด้วยทุน ประเดิมพระราชทานจำนวน 50 ล้านบาท เพื่อให้โอกาสและสร้างคุณภาพชีวิตแก่ทุกคนเด็กได้สามารถที่จะเรียนวิชาการต่าง ๆ ทั้งด้านวิทยาศาสตร์ ทั้งด้านภาษาได้ดี ก็สามารถที่จะดำรงชีวิตได้ดี หรือดีมาก นอกจากนั้นโรงเรียน ที่รายการของการศึกษาทางดาวเทียมนี้ ก็ได้พยายามที่จะให้นักเรียนมีความรู้ทางจริยธรรมด้วยซึ่งปัจจุบันนี้ก็บ่นกันว่า เยาวชนมักจะไม่ค่อยมีจริยธรรม ไม่ค่อยมีความดี ความดีไม่มี เลยทำให้เกิดความเดือดร้อนทั่วประเทศ เกิดปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเกี่ยวข้องกับ ความรุนแรงต่าง ๆ ฉะนั้นการสอนของโครงการการศึกษาทางดาวเทียมนั้น ก็จะทำให้ราษฎรของ ประเทศชาติ มีคุณสมบัติ มีคุณภาพดีขึ้น ถ่ายทอดสด 1 ช่อง1 ชั้น ป.1 -ม.6 การศึกษาทางไกล ครบวงจร ตลอดระยะเวลา 17 ปีที่ผ่านมามูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมได้จัดการศึกษา ทางไกลผ่านดาวเทียม โดยการถ่ายทอดการเรียนการสอนหลักสูตรขั้นพื้นฐานจากโรงเรียนวังไกลกังวล โรงเรียนราษฎร์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในรูปแบบ “ถ่ายทอดสด 1 ช่อง 1 ชั้น” ตั้งแต่ ประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 6 รวม 12 ช่อง 12 ชั้น สอนโดยครูคนเดียวกัน เวลาเดียวกัน คุณภาพเดียวกัน ถ่ายทอดโดยตรงจากโรงเรียนวังไกลกังวล เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้โรงเรียนต่าง ๆที่ขาดแคลนครูโดยเฉพาะครูประจำวิชา สามารถดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนได้เท่าเทียมกัน นอกจากนี้ยังมีการออกอากาศช่องการอาชีพ ช่องอุดมศึกษา และรายการนานาชาติอีกอย่างละ 1ช่อง รวมทั้งสิ้น 15 ช่อง ออกอากาศตลอด 24 ชั่วโมงเป็นประจำทุกวัน ซึ่งนอกจากการถ่ายทอด และเทปการเรียนการสอนหลักสูตรขั้นพื้นฐานแล้ว ยังมีรายการสอนภาษาต่างประเทศ อาทิ ภาษาอังกฤษ จีน ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส เยอรมัน รายการสารคดีพระราชทาน “ศึกษาทัศน์” และสารคดีต่างประเทศ ทำให้สถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สามารถให้บริการทางการศึกษาครบวงจร โดยไม่คิดมูลค่าถึง 15 สถานี จากทั้งโรงเรียนวังไกลกังวล วิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล และมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล ทั้ง 3 สถาบัน ให้บริการการศึกษาครบวงจรทั้งการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาชุมชน และอุดมศึกษา การออกอากาศผ่านดาวเทียม ผู้ที่มีจาน KU Bandหรือเป็นสมาชิก TrueVision จะสามารถชมได้ทั้ง 15 ช่อง ตั้งแต่ช่อง True 186 ถึง 199 ซึ่งเป็นระบบ DTH (Direct to Home)

ประวัติการก่อตั้งมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (2563) การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ก่อตั้งขึ้นในปีพ.ศ. 2538 และเริ่มออกอากาศการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมเป็นปฐมฤกษ์ครั้งแรกในวันที่ 5 ธันวาคม 2538 เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในวโรกาสทรงครองสิริราชสมบัติครบ 50ปี ในปีกาญจนาภิเษก พ.ศ. 2539 โดยพระองค์ทรงพระราชทานทุนประเดิมและตราสัญลักษณ์เฉลิมฉลองสิริราชสมบัติ 50 ปี ให้เป็นตราของมูลนิธิฯ สืบมาด้วยพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมช่วยแก้ปัญหาขาดแคลนครู ครูไม่ครบชั้น ครูไม่ตรงสาขา ของโรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่ห่างไกล มีโรงเรียนขนาดเล็กและตั้งอยู่ในชนบทห่างไกล อาทิ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กว่า 15,000 แห่งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) กว่า 6,000 แห่ง และอื่น ๆ ทำให้ครูและนักเรียนได้รับโอกาสเพิ่มขึ้นกว่า 2,200,000คน ให้สามารถเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม นอกจากนี้มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ยังมีส่วนช่วยพัฒนาครูปลายทางทั่วประเทศให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานสอนได้อย่างถูกต้องและมีคุณภาพ ด้วยการถ่ายทอดสดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตลอดจนการศึกษาสายอาชีพ อันเป็นการช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาที่ประสบความสำเร็จมาอย่างต่อเนื่องกว่า 20 ปี ด้วยพระอัจฉริยภาพและสายพระเนตรอันยาวไกลและพระราชปณิธานอันแน่วแน่ตามพระปฐมบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว “เราจะสืบสาน รักษา และต่อยอด และครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎรตลอดไป” ทรงเห็นว่าการพัฒนาการศึกษา คือ การสร้างความมั่นคงของประเทศ อีกทั้งยังทรงเข้าพระทัยถึงความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในยุคปัจจุบันอย่างถ่องแท้ ในปี พ.ศ. 2560 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารมูลนิธิทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ ชุดใหม่ และพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้พัฒนาต่อยอดการดำเนินงานให้ทันสมัย แต่ยังคงยึดถือแนวทางของพระราชบิดาเพื่อแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมุ่งให้การศึกษาสร้างคนไทยให้มีคุณลักษณะสำคัญ 4ประการ ได้แก่ มีทัศนคติที่ดีและถูกต้อง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงเข้มแข็ง มีอาชีพ มีงานทำ และเป็นพลเมืองดีมีระเบียบวินัย ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตทั้งสายสามัญและสายอาชีพอันสอดคล้องกับสภาวการณ์การศึกษาของโลกให้กับประชาชนทุกกลุ่ม ทุกช่วงวัย อีกทั้งปรับการออกอากาศการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมจากโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์เป็น 3 ระดับ คือ อนุบาล 1–3 ประถมศึกษาปีที่ 1–6 และมัธยมศึกษาตอนต้นปีที่ 1–3 ภายใต้การบริหารงานของคณะกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรม

ราชูปถัมภ์ นำโดยพลเอก ดาวพงษ์ รัตนสุวรรณ ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิ ฯ ได้น้อมนำพระราโชบายมาปฏิบัติมีการพัฒนาระบบการดำเนินงานรูปแบบใหม่ทั้งโครงสร้างการบริหารงานภายในองค์กรและระบบการออกอากาศการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (NEW DLTV) เพื่อให้รองรับกับสถานการณ์ของโลกและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยมีการพัฒนาและต่อยอดการดำเนินงานให้บริการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ จัดตั้งขึ้นด้วยพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ทรงมีพระราชปณิธานในการจัดการศึกษาให้กับประชาชนอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพ ด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยที่สุดในขณะนั้น เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา แก้ปัญหาการขาดแคลนครู ครูไม่ครบชั้น และครูสอนไม่ตรงสาขาวิชาเอก โดยเฉพาะโรงเรียนในพื้นที่ห่างไกล จึงทรงพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์เป็นทุนประเดิม จำนวน 50 ล้านบาท และทรงพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ใช้ตราสัญลักษณ์เฉลิมฉลองสิริราชสมบัติ 50 ปี พุทธศักราช 2539 ให้เป็นเครื่องหมายของมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์สืบมา

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ เริ่มออกอากาศการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (Distance Learning Television : DLTV) เป็นปฐมฤกษ์ ในวันที่ 5 ธันวาคม 2538 เพื่อเฉลิมพระเกียรติในวโรกาสทรงครองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี ในปีกาญจนาภิเษก พุทธศักราช 2539 ดำเนินการถ่ายทอดสดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตลอดจนการศึกษาสายอาชีพ มาอย่างต่อเนื่องกว่า 20 ปี

ด้วยพระอัจฉริยภาพและสายพระเนตรอันยาวไกลและพระราชปณิธานอันแน่วแน่ตามพระปฐมบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว “เราจะสืบสาน รักษา และต่อยอด และครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎรตลอดไป” ทรงเห็นว่าการพัฒนาการศึกษา คือ การสร้างความมั่นคงของประเทศ อีกทั้งยังทรงเข้าพระทัยถึงความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในยุคปัจจุบันอย่างถ่องแท้ ในปี พ.ศ. 2560 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารมูลนิธิทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ ชุดใหม่ และพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้พัฒนาต่อยอดการดำเนินงานให้ทันสมัย หากแต่ยังคงยึดถือแนวทางของพระราชบิดาเพื่อแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การศึกษาต้องสร้างคนไทยให้มีคุณลักษณะสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ มีทัศนคติที่ดีและถูกต้อง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงเข้มแข็ง มีอาชีพ มีงานทำ และเป็นพลเมืองดีมีระเบียบวินัย ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตทั้งสายสามัญและสายอาชีพอันสอดคล้องกับสภาวการณ์การศึกษาของโลกให้กับประชาชนทุกกลุ่ม ทุกช่วงวัย

ภายใต้การบริหารงานของคณะกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยพลเอก ดาวพงษ์ รัตนสุวรรณ ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิฯ ได้น้อมพระราโชบายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาปฏิบัติ มีการพัฒนาระบบการดำเนินงานรูปแบบใหม่ทั้งโครงสร้างการบริหารงานภายในองค์กร และระบบการออกอากาศการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (NEW DLTV) เพื่อให้รองรับกับสถานการณ์ของโลกและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง ไปอย่างรวดเร็ว โดยมีการพัฒนาและต่อยอดการดำเนินงานให้บริการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม เกิดการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ 5 ประการ อันได้แก่

1. ปรับผังการออกอากาศครอบคลุมการเรียนรู้ตลอดชีวิตออกอากาศ 15 ช่องตลอด 24 ชั่วโมง สำหรับประชาชนทุกกลุ่มทุกช่วงวัยช่วงเวลา 08.30 – 14.30 น. จากเดิมออกอากาศระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นออกอากาศระดับปฐมวัยปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 เนื่องจากพบว่าการศึกษาระดับปฐมวัยของประเทศไทยมีความเหลื่อมล้ำเป็นอย่างมากจนทำให้เด็กไม่สามารถมีพัฒนาการสมวัยได้ อีกทั้งโรงเรียนมัธยมศึกษาในปัจจุบันส่วนใหญ่มีครูครบชั้น หากแต่ยังมีโรงเรียนขยายโอกาสที่เปิดสอนระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ยังคงต้องการความช่วยเหลือรายการนอกเวลาเรียน ตั้งแต่เวลา 14.30 น. เป็นต้นไป โดยแบ่งประเภทสาระความรู้ตามช่องรายการ อาทิ ‘รายการสถาบันพระมหากษัตริย์’ ‘รายการความรู้รอบตัว’ ‘รายการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี’ ‘รายการธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม’ ‘รายการสำหรับเด็ก’ ‘รายการผู้สูงวัย’ ‘รายการพัฒนาวิชาชีพครู’ เป็นต้น โดยได้รับการสนับสนุนจากทั้งภาครัฐและเอกชน

2. เปลี่ยนระบบการออกอากาศ จากระบบมาตรฐาน Standard Definition (SD) เป็นระบบความคมชัดสูง High Definition (HD) เพื่อให้โรงเรียนปลายทางได้รับชมภาพการเรียนการสอนที่คมชัด และเปลี่ยนระบบการผลิตโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในปัจจุบัน เพื่อการออกอากาศที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ปรับปรุงอาคารสถานีฯ และห้องเรียนต้นทาง รวมทั้งพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีความทันสมัยเพื่อเพิ่มศักยภาพการเรียนรู้ให้กับนักเรียนห้องเรียนต้นทางและนักเรียนในโรงเรียนปลายทางทั่วทั้งประเทศอย่างสูงสุด อีกทั้งยังพัฒนาบุคลากรครูและเจ้าหน้าที่เทคนิค เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานด้านสื่อและงานสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมูลนิธิฯ ได้ดำเนินการปรับปรุงอาคารสถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมแห่งใหม่ เป็นอาคารสูง 3 ชั้น ประกอบด้วยห้องเรียนออกอากาศ จำนวน 6 ห้อง ห้องควบคุมการส่งสัญญาณออกอากาศ ห้องตัดต่อรายการ ห้องบันทึกรายการฉากเสมือนจริง ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ

4. เปลี่ยนกระบวนการผลิต (Production) จากการถ่ายทอดสดเป็นการบันทึกเทป มีการวางแผนการถ่ายทำ จัดทำ Storyboard กำหนดมุมภาพระหว่างครูและทีมผลิตและรวมถึงมีการ

ออกแบบสื่อกราฟิกที่น่าสนใจ ถูกต้องตามหลักวิชาการ นอกจากนี้ยังสามารถแก้ไขรายการที่สอนให้มีความสมบูรณ์ที่สุดและก่อนรายการขึ้นสู่เว็บไซต์ให้คุณครูปลายทางได้รับชมและเตรียมการสอนล่วงหน้า 3 วัน รวมทั้งสามารถดาวน์โหลดแผนการสอน ใบงาน สื่อต่าง ๆ ได้จากเว็บไซต์ของมูลนิธิฯ อีกด้วย

5. เพิ่มช่องทางการออกอากาศสามารถรับชมได้ทั้งระบบทีวีดาวเทียม ระบบออนไลน์บนเว็บไซต์ของมูลนิธิฯ www.dltv.ac.th แอปพลิเคชัน DLTV และช่องยูทูป DLTV 1 Channel - DLTV 12 Channel และ DLTV 15 Channel เพื่อให้สามารถรับชมได้สะดวกและง่ายขึ้นทุกที่ ทุกเวลา

ปัจจุบัน “New DLTV” เข้าถึงประชาชนทุกกลุ่มทุกช่วงวัย โดยเฉพาะกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็กที่ตั้งอยู่ในชนบทห่างไกลกว่าสามหมื่นหนึ่งพันแห่ง ได้แก่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน (ตชด.) โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา (พศ.) โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) รวมทั้งสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ตลอดระยะเวลาการดำเนินงาน ทำให้มีจำนวนครูและนักเรียนที่ได้รับโอกาสเพิ่มขึ้นกว่าหนึ่งล้านห้าแสนคน ด้วยพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทำให้พสกนิกรทุกหมู่เหล่าสามารถเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

ภารกิจของสถานีโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

สถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ดำเนินการออกอากาศรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ใน 2 ลักษณะ ดังนี้

1. การศึกษาในระบบโรงเรียน เป็นการจัดการศึกษาตาม หลักสูตรการศึกษาในระบบโรงเรียน (Formal Education) ระดับ อนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อช่วยเหลือโรงเรียนต่าง ๆ ในรายวิชาที่ขาดแคลนครูผู้สอน หรือเป็นรายวิชาที่เนื้อหาค่อนข้างยาก โรงเรียนที่เข้าร่วม สามารถทำได้โดยการจัดหาเครื่องรับสัญญาณดาวเทียม เพื่อรับชมรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ตามตารางเวลาที่ออกอากาศ

2. การจัดการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการจัดการศึกษา เพื่อให้ข่าวสาร ข้อมูล ความรู้ และทักษะที่เป็นประโยชน์ ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทั่วไป (Informal Education) การจัดการศึกษาผ่านดาวเทียม เพื่อการศึกษาตามอัธยาศัยนี้ กำหนดเนื้อหารายการให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาในปัจจุบัน และความต้องการของประชาชน

วิธีการรับชม

1. ระบบ DSTV เป็นระบบโทรทัศน์ผ่านจานรับสัญญาณ ในย่านความถี่ KU-Band สามารถรับชมได้จากเครื่องรับสัญญาณดาวเทียม ที่สามารถรับคลื่นความถี่ย่าน KU-Band ก็สามารถรับชมได้ เพราะระบบออกอากาศของสถานีไม่ได้ทำการเข้ารหัสไว้ จึงไม่ต้องใช้ Smart Card ในการรับชมรายการ

2. ระบบ CATV เป็นระบบโทรทัศน์ผ่านสายเคเบิล ซึ่งสามารถรับชมได้ ในเขตกรุงเทพมหานคร และ ปริมณฑล แต่สามารถรับชมได้เพียง 7 ช่องและต้องเสียค่าใช้จ่ายรายเดือนกับบริษัทเคเบิลทีวีที่ให้บริการ

3. สามารถใช้ประโยชน์จากการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม โดยวิธีการศึกษา ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ได้อีกหนึ่งช่องทาง โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในด้านเนื้อหาวิชา (Free – Of-Charge Web- based Information Content) ทั้งในระบบรายการถ่ายทอดสด (Live Broadcast) และระบบรายการตางคำสั่ง (On Demand) ทางเว็บไซน์ของมูลนิทางไกลผ่านดาวเทียม และ สถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมยุติการออกอากาศในระบบความคมชัดมาตรฐาน หรือ SD ของ DLTV สถานีโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม จะยุติการออกอากาศในระบบความคมชัดมาตรฐาน (Standard Definition หรือ SD) ตั้งแต่วันที่ 30 พฤศจิกายน 2561 เป็นต้นไป ซึ่งการรับชม DLTV หลังจากนี้ต่อไป สามารถรับชมช่อง NEW DLTV HD ได้ตามปกติ ระบบใหม่ ความคมชัดสูง HD (โดยเลื่อนแผนการออกอากาศไปจากเดิม ภายในวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2561) ทางสถานีมีความจำเป็นที่จะต้องติดตั้ง และรับสัญญาณฯจากกล่องรับสัญญาณดาวเทียม ความคมชัดสูง หรือ (Set- Top-Box) โดยสังเกตได้จากด้านหลังกล่อง ซึ่งจะมีช่องต่อสายที่รองรับการออกอากาศจากระบบส่งสัญญาณมัลติมีเดียความละเอียดสูง หรือสาย HDMI40

จากที่ได้กล่าวมา ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า มูลนิธิการเรียนรู้ทางไกลผ่านดาวเทียม ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2538 เป็นการถวายความจงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคลเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติ 50 ปี ด้วยพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครู ผ่านการถ่ายทอดการสอนที่โรงเรียนวังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โรงเรียนวังไกลกังวลมีครูตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง นอกเหนือจากผู้ที่ให้ความรู้โดยตรงกับนักเรียนรุ่นเยาว์ของประเทศแล้ว ยังทำหน้าที่เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่นักเรียนในด้านพฤติกรรมอีกด้วย

2. การบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

การบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ให้ประสบความสำเร็จจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการดำเนินงาน (มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม, 2557) ดังต่อไปนี้

2.1 การศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

การศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการหมายถึง การศึกษาถึงสภาพความเป็นจริงของโรงเรียนในปัจจุบันว่าเป็นอย่างไร อะไรคือปัญหา และอะไรคือความต้องการเพื่อที่จะข้อมูลดังกล่าวมาใช้เปรียบเทียบกับมาตรฐานหรือสิ่งที่คาดหวังหรือสิ่งที่ควร จะเป็นและมากำหนดเป้าหมายในอนาคตของโรงเรียน ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งเพราะเป็นพื้นฐานในการวางแผนต่อไปเพื่อให้การบริหารและการดำเนินงานการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมบรรลุผลตามเจตนารมณ์ของโครงการ ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องศึกษาสภาพปัจจุบัน ความพร้อมและความต้องการที่แท้จริงของโรงเรียนซึ่งจำแนกได้ ดังนี้

1. ความพร้อม

1.1 ความพร้อมด้านอาคารสถานที่ ประกอบด้วย ห้องขนาดจุผู้ใช้บริการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างน้อย 20 คนขึ้นไป และมีแหล่งเก็บสื่ออุปกรณ์ที่สะดวกและปลอดภัย

1.2 ความพร้อมค้นบุคลากรที่มีความสามารถในการใช้อุปกรณ์ทางด้านเทคนิคและสามารถให้คำปรึกษาในด้านวิชาการตลอดจนการบริการได้

1.3 ความพร้อมด้านครุภัณฑ์ อุปกรณ์ ประกอบด้วย เครื่องรับโทรทัศน์สี และอุปกรณ์รับสัญญาณจากคาวเทียมรวมทั้งบทเรียนที่ใช้ควบคู่กับรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมและตารางออกอากาศ

2. ความต้องการ

2.1 หนังสืออ่านประกอบรายการโทรทัศน์ที่จะเรียนเพื่อเสริมกิจกรรมนอกเหนือจากตำราเรียน

2.2 สื่อ วัสดุอุปกรณ์ โรงเรียนจะต้องมีเครื่องรับโทรทัศน์อย่างน้อยหนึ่งเครื่องและอุปกรณ์รับสัญญาณคาวเทียมอย่างน้อยหนึ่งชุดรวมทั้งต้องมีตารางการออกอากาศและคู่มือรับชมรายการจากศูนย์การศึกษาทางไกลไทยคม

สรุปได้ว่า การศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม หมายถึง การศึกษาถึงสภาพความเป็นจริงของโรงเรียนในปัจจุบันว่าเป็นอย่างไร อะไรคือ

ปัญหา และอะไรคือความต้องการเพื่อที่จะข้อมูลดังกล่าวมาใช้เปรียบเทียบกับมาตรฐานหรือสิ่งที่คาดหวังหรือสิ่งที่ควร จะเป็นและมากำหนดเป้าหมายในอนาคตของโรงเรียน

2.2 การวางแผนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม

การวางแผน เป็นขั้นตอนการใช้ข้อมูลจากสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการมากำหนดแนวทางและวิธีการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ การวางแผนเป็นการคิดและกำหนดสิ่งที่ต้องปฏิบัติเป็นการตัดสินใจถ่วงหน้าว่าจะทำอะไร ทำทำไม จะทำอย่างไร จะให้ใครทำ จะทำที่ไหนและจะทำเมื่อใด การวางแผนเพื่อเตรียมความพร้อมมีขั้นตอน ดังนี้

1. ด้านอาคารสถานที่ ควรจะ

1.1 กำหนดห้องที่จะใช้สำหรับจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

1.2 การบริการการใช้ห้องสมุด

1.3 สถานที่ที่จะประกอบกิจกรรมเสริม เช่น ห้องปฏิบัติการห้องสมุดเป็นต้น

1.4 กำหนดจุดติดตั้งอุปกรณ์สัญญาณดาวเทียม

2. บุคลากร

2.1 สร้างความเข้าใจแก่ครู

2.2 กำหนดตัวบุคคลที่มีความชำนาญและรับผิดชอบ

2.3 กำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของครูผู้ข้าร่วมโครงการ

สรุปได้ว่า การวางแผนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม หมายถึง การใช้ข้อมูลจากสภาพปัญหาและความต้องการมากำหนดแนวทางและวิธีการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ การวางแผนเป็นการคิดและกำหนดสิ่งที่ต้องปฏิบัติเป็นการตัดสินใจถ่วงหน้าว่าจะทำอะไร ทำทำไม จะทำอย่างไร จะให้ใครทำ จะทำที่ไหนและจะทำเมื่อใด

2.3 การดำเนินการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม

การดำเนินการตามแผนเป็นขั้นตอนการลงมือปฏิบัติตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผน ขั้นตอนนี้ต้องมีการกำกับ ติดตาม ดูแลจากผู้บริหารเพื่อให้ผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรมได้ดำเนินการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ การดำเนินงานตามแผนมีขั้นตอนดังนี้

1. การลงมือปฏิบัติกิจกรรมตามหน้าที่ของผู้รับผิดชอบ
2. การกำกับติดตาม ดูแลจากผู้บริหารโรงเรียน
3. การนิเทศให้คำแนะ ชี้แนะแนวทางการดำเนินงาน
4. ให้การสนับสนุนส่งเสริม อำนวยความสะดวก

วิธีดำเนินการจัดการสอนการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมเป็นการจัดการสอนที่ใช้สื่อรายการโทรทัศน์เป็นสื่อเสริมในการเรียนการสอน ซึ่งครูจำเป็นต้องรู้วิธีดำเนินการกระบวนการเรียนการสอนและบทบาทในการดำเนินการสอนของโครงการสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ในการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมเป็นสื่อเสริมการใช้สื่อ ให้เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมตามหลักสูตรจะช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและ มีคุณภาพยิ่งขึ้น โดยสื่อที่ใช้ในการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมเป็นสื่อเสริม คือ รายการโทรทัศน์รายการโทรทัศน์ คือ สื่อที่จัดทำขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหาเป็นสื่อเสริมให้สามารถเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น เนื้อหาสาระที่นำมาทำเป็นรายการโทรทัศน์จะเป็นเนื้อหาในเรื่องที่เข้าใจยากมีขั้นตอน ซับซ้อนต้องสาธิตหรือทดลองให้เห็นหรือวิชาที่ต้องแสดงตัวอย่างให้เห็นจึงจะสามารถเข้าใจได้ ชัดเจนรายการโทรทัศน์ดังกล่าวจะออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ช่องการศึกษาหนึ่ง โดยรายการโทรทัศน์สำหรับวิชาทั่วไปจะมีความยาว ประมาณ 15-20 นาที รายการโทรทัศน์สำหรับวิชาภาษาต่างประเทศจะมีความยาวประมาณ 30 นาที สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมเป็นสื่อที่เสริมเนื้อหาของรายวิชา ในบางรายวิชาอาจมีสื่อเอกสาร ประกอบรายการโทรทัศน์เพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนพร้อมทั้งกิจกรรามหลักการชมรายการโทรทัศน์ หากครูผู้สอนสามารถจัดหาได้และใช้ในการเรียนการสอนจำเป็นต้องปฏิบัติตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1.1 วางแผนการสอนและเตรียมสื่อวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการสอนให้ครบถ้วน

1.2 จัดการสอนตามวิธีการที่กำหนดไว้ในชุดวิชา

กระบวนการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม การเรียนการสอนโดยการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมเป็นการเรียนการสอนตามกระบวนการซึ่งอาจใช้สื่อรายการโทรทัศน์ในการนำเข้าสู่บทเรียนหรืออาจใช้เป็นการสรุปบทเรียนก็ได้ จึงจำเป็นที่ครูจะต้องศึกษาบทบาทหน้าที่ของตนให้เข้าใจเพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติได้ ทั้งนี้ครูจะต้องใช้กระบวนการสอนแบบสื่อประสมโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ รายการโทรทัศน์และสื่อประกอบรวมทั้งอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ กระบวนการเรียนการสอนการศึกษา ทางไกลผ่านดาวเทียม มีดังนี้

2.1 ขั้นเตรียมความพร้อมก่อนชมรายการ (ประมาณ 10 นาที)

2.1.1 เตรียมเครื่องรับโทรทัศน์และอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบบทเรียนให้เรียบร้อย

2.1.2 สนทนา เร้าความสนใจเกี่ยวกับรายการที่จะนำเสนอ

2.1.3 บอกจุดมุ่งหมายในการเรียน การชมรายการ

2.1.4 ย้ำประเด็นสำคัญที่นักเรียนต้องเรียนรู้

2.1.5 สนทนาซักถามประเด็นที่สงสัย

2.2 ขั้นการศึกษาจากรายการโทรทัศน์ (ประมาณ 15-20 นาที)

2.2.1 ผู้เรียนและครูต้องชมรายการไปพร้อม ๆ กัน

2.2.2 ขณะที่บทเรียนออกอากาศ ผู้เรียนต้องติดตามรายการโทรทัศน์อย่างตั้งใจ

2.2.3 จดบันทึกประเด็นสำคัญ ๆ หรือทำกิจกรรมตามที่ระบุไว้ในรายการโทรทัศน์

2.3 ขั้นหลังจากชมรายการ (ประมาณ 10-15 นาที)

2.3.1 สรุปบทเรียนจากรายการโทรทัศน์

2.3.2 ทบทวนสิ่งที่ยังไม่เข้าใจ นำประเด็นที่สงสัยหรือมีปัญหามาอภิปราย

2.3.3 ให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งวิทยาการต่างๆ

2.3.4 ทำแบบฝึกหัด ประเมินผล

3. บทบาทหน้าที่ของครูสอนการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

3.1 การเตรียมการสอน

3.1.1 เตรียมครู (ความพร้อมในด้านเนื้อหา/ วิธีสอน)

- วิเคราะห์ความสอดคล้องของรายการโทรทัศน์กับหลักสูตร
- ศึกษาตารางออกอากาศ
- ศึกษาสรุปรายการโทรทัศน์
- ร่วมจัดตารางสอนและกำหนดการจะใช้สื่อเสริมหรือสรุปบทเรียน

3.1.2 เตรียมอุปกรณ์ ความพร้อมของสื่อที่ใช้ประกอบ

3.1.3 เตรียมนักเรียน

- มอบหมายให้ศึกษาเนื้อหาตำราเรียนมาล่วงหน้า
- เตรียมอุปกรณ์การเรียนมาตามที่กำหนด
- แนะนำชี้แจง ให้กำลังใจ กระตุ้นให้เห็นความสำคัญ

3.2 การศึกษาจากรายการโทรทัศน์

3.2.1 ชมรายการโทรทัศน์พร้อมกับผู้เรียน

3.2.2 ขณะชมรายการ ครู ไม่ทำกิจกรรมอื่นนอกเหนือจากชมรายการโทรทัศน์

3.2.3 สรุปและบันทึกประเด็นสำคัญของเนื้อหา

3.3 การทำกิจกรรมต่อเนื่อง หลังจากชมรายการโทรทัศน์ ตอบกิจกรรม อธิบายเพิ่มเติม จัดกิจกรรมต่อเนื่อง เช่น อภิปราย ทำแบบฝึกหัด ทดลอง ฯลฯ และจัดกิจกรรมเสริม เช่น มอบหมายให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งวิทยาการต่าง ๆ

3.3.1 ประเมินผลการเรียน-ซักถาม-ตรวจกิจกรรม-ให้คะแนน

3.3.2 จัดกิจกรรมเสริม-แนะนำแหล่งความรู้-วีดีทัศน์

สรุปได้ว่า การดำเนินการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม หมายถึง การลงมือปฏิบัติตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนขั้นตอนนี้ต้องมีการกำกับ ติดตาม ดูแลจากผู้บริหารเพื่อให้ผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรมได้ดำเนินการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

2.4 การประเมินผลการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

การประเมินผลเป็นการวัดและประเมินผลความก้าวหน้าหรือความสำเร็จของการปฏิบัติว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายมากน้อยเพียงใดการประเมินผลระหว่างดำเนินการเพื่อทราบผลการปฏิบัติและนำไปปรับปรุงการดำเนินการให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น การประเมินผลหลังดำเนินการเป็นการประเมินผล ดูผลสำเร็จของโครงการเพื่อเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

สรุปได้ว่า การประเมินผลการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม หมายถึง การวัดและประเมินผลความก้าวหน้าหรือความสำเร็จของการปฏิบัติว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายมากน้อยเพียงใดการประเมินผลระหว่างดำเนินการ เพื่อทราบผลการปฏิบัติและไปปรับปรุงการดำเนินการให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น การประเมินผลหลังดำเนินการเป็นการประเมินผลดูผลสำเร็จของโครงการเพื่อเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

3. สถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ (โรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดารและพื้นที่เกาะ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

3.1 บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 3

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 เป็นส่วนราชการสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ทำหน้าที่ส่งเสริม กำกับ ติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษาในเขตอำเภอแจ้ห่ม อำเภอวังเหนือ และอำเภอเมืองปาน ตั้งอยู่เลขที่ 359 ตำบลวิเชตนคร อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนจริง จำนวน 68 โรงเรียน

- นักเรียน 6,647 คน
- ระดับปฐมวัย 1,319 คน
- ระดับประถมศึกษา 4,758 คน
- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 570 คน
- ข้าราชการ 509 คน
- ข้าราชการครู 483 คน

วิสัยทัศน์

“ผู้เรียนมีคุณภาพ สู่สังคมในศตวรรษที่ 21 อย่างยั่งยืน”

พันธกิจ

1. เสริมสร้างโอกาส ความเสมอภาค ความปลอดภัย และลดความเหลื่อมล้ำ โดยให้ผู้เรียนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

2. พัฒนาศักยภาพผู้เรียนตามแนวทางพหุปัญญา ให้มีคุณภาพ คุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะตามหลักสูตร และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

3. จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม น้อมนำศาสตร์พระราชา และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติพัฒนาอย่างยั่งยืน

4. พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพ และส่งเสริมการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดการศึกษา

5. พัฒนาประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการแบบบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์โดยใช้พื้นที่เป็นฐานและให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

เป้าประสงค์

1. ประชากรวัยเรียนทุกคน ทุกกลุ่ม ได้รับโอกาส ความเสมอภาค ความปลอดภัย ในการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

2. ผู้เรียนมีคุณภาพ คุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะตามหลักสูตร และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

3. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นมืออาชีพ นำนวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดการศึกษา น้อมนำศาสตร์พระราชาและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการศึกษาพัฒนาอย่างยั่งยืน

4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา บริหารจัดการศึกษาแบบมี ส่วนร่วมจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะ บริหารจัดการด้วยหลักธรรมมาภิบาลและเป็นกลไกการขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพระดับมาตรฐานสากล อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดเน้น

ด้านผู้เรียน

1. ผู้เรียนมีภูมิคุ้มกันพร้อมที่จะรับมือกับภัยคุกคามทุกรูปแบบใหม่ รู้เท่าทันสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล ในการดำเนินชีวิตวิถีใหม่และชีวิตวิถีถัดไป และได้รับการศึกษาในสถานศึกษาที่มีความปลอดภัย

2. เด็กปฐมวัยที่มีอายุ 3 – 6 ปี และผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา และป้องกันการหลุดออกจากระบบ รวมทั้งช่วยเหลือเด็กตกหล่น เด็กออกกลางคันให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษา

3. เด็กเล็กระดับก่อนวัยเรียนทุกคนได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัยและเรียนรู้อย่างมีความสุข

4. ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ผู้เรียนทั้งกลุ่มเด็กปกติ เด็กที่มีความสามารถพิเศษ เด็กพิการ และเด็กด้อยโอกาส ผ่านกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม และมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ (Active Learning)

5. ผู้เรียนทุกคนมีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดำรงชีวิตตามศาสตร์พระราชา และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

6. ผู้เรียนมีทักษะที่สำคัญและจำเป็นสอดคล้องกับทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา

ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีทักษะด้านวิชาการ การจัดการเรียนรู้ การใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล การเป็นครูมืออาชีพ สร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และการดำรงชีวิตตามศาสตร์พระราชาและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านการบริหารจัดการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะ มีคุณภาพ ประสิทธิภาพนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เพื่อการส่งเสริม สนับสนุน และบริการทางการศึกษา

ตัวชี้วัด

Q1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาคุณภาพ (Quality office)

Q2 โรงเรียนคุณภาพ (Quality Schools)

Q3 ครูคุณภาพ (Quality Teachers)

Q4 นักเรียนคุณภาพ (Quality Students)

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอวังเหนือ
ทิศใต้	มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอเมืองลำปาง
ทิศตะวันตก	มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภองาว
ทิศตะวันออก	มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอเมืองปาน

สภาพแวดล้อมทั่วไป

สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ประกอบด้วย โรงเรียนในเขตอำเภอแจ้ห่ม อำเภอวังเหนือ และอำเภอเมืองปาน จำนวนทั้งสิ้น 92

โรงเรียน และ 1 โรงเรียนสาขา มีพื้นที่ทั้งหมด 3,248.47 ตารางกิโลเมตร สภาพของพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขามีป่าไม้ล้อมรอบ พื้นที่ป่าไม้ร้อยละ 61 ของพื้นที่ทั้งหมด มีที่ราบลุ่มบริเวณที่ราบใกล้แม่น้ำเป็นบางส่วน มีแม่น้ำสายสำคัญไหลผ่าน คือ แม่น้ำวัง แม่น้ำสอย แม่น้ำมอญ แม่น้ำปาน และแม่น้ำตุ๋ย ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีประชากรจำนวนทั้งสิ้น 104,289 คน เป็นชาย 51,966 คน และหญิง 52,323 คน

เขตพื้นที่บริการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มีโรงเรียนในเขตพื้นที่บริการจำนวนทั้งสิ้น 92 โรงเรียน 1 สาขา ดังนี้

- อำเภอแจ้ห่ม 34 โรงเรียน 1 สาขา
- อำเภอวังเหนือ 25 โรงเรียน
- อำเภอเมืองปาน 33 โรงเรียน

สถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ (โรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร และโรงเรียนพื้นที่เกาะ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565) ได้ให้คำนิยามเกี่ยวกับสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ (โรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดารและโรงเรียนพื้นที่เกาะ) หมายถึง โรงเรียนที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ (โรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดารและโรงเรียนพื้นที่เกาะ) มีเป้าหมายที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กด้อยโอกาสในพื้นที่ ดังกล่าว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา และเพื่อเป็นเครื่องมือในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพบริบทในแต่ละพื้นที่โดยใช้โรงเรียนเป็นศูนย์กลาง ของการพัฒนาผ่านความร่วมมือของทุกภาคส่วน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยได้ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาภายใต้วิสัยทัศน์ของการพัฒนา คือ “ประชากรวัยเรียนของโรงเรียนพื้นที่ภูเขาสูง ในถิ่นทุรกันดารและโรงเรียนพื้นที่เกาะ ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ มีทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะอาชีพ สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นยุทธศาสตร์ในการทำงาน ตามบริบทแต่ละพื้นที่ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึง ลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างคุณภาพ ให้สามารถจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด นำไปสู่การพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน ซึ่งการพัฒนาในช่วงที่ผ่านมาส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนที่ดีขึ้นทั้งด้านทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะ อาชีพ สอดคล้องกับบริบทเชิงพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม แต่อย่างไรก็ตามการจัดการศึกษาปัจจุบันยังคงมีอุปสรรคตามสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ตลอดจน สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ซึ่งส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อม ต่อคุณภาพของการจัดการศึกษา เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการพัฒนาโรงเรียนที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะ

พิเศษ (โรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดารและโรงเรียนพื้นที่เกาะ) ให้ตรงกลุ่มเป้าหมายอันจะเป็นการสร้างโอกาส ลดความเหลื่อมล้ำ และเกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาอย่างแท้จริง จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการคัดกรองโรงเรียนพื้นที่ภูเขาสูงในถิ่นทุรกันดาร ตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2565 ระดับยุ่งยาก จำนวนทั้งสิ้น 25 โรงเรียน ประกอบด้วย

1. อำเภอแจ้ห่ม

1.1 โรงเรียนแจ้คอนวิทยา ระดับ ยุ่งยาก
1.2 โรงเรียนบ้านทุ่งฮ้าง ระดับ ยุ่งยาก
1.3 โรงเรียนบ้านทุ่งผึ้ง ระดับ ยุ่งยาก
1.4 โรงเรียนบ้านช่อฟ้า ระดับ ยุ่งยาก
1.5 โรงเรียนบ้านแม่ตา ระดับ ยุ่งยาก
1.6 โรงเรียนบ้านศรีบุญเรือง ระดับ ยุ่งยาก
1.7 โรงเรียนผาช่อวิทยา ระดับ ยุ่งยาก

2. อำเภอเมืองปาน

2.1 โรงเรียนแจ้ซ้อนวิทยา ระดับ ยุ่งยาก
2.2 โรงเรียนบ้านทุ่ง ระดับ ยุ่งยาก
2.3 โรงเรียนบ้านป่าเหมี้ยง ระดับ ยุ่งยาก
2.4 โรงเรียนบ้านใหม่พัฒนา ระดับ ยุ่งยาก
2.5 โรงเรียนบ้านขาม ระดับ ยุ่งยาก
2.6 โรงเรียนบ้านไร่ ระดับ ยุ่งยาก
2.7 โรงเรียนบ้านต้นงุ้น ระดับ ยุ่งยาก
2.8 โรงเรียนบ้านกล้วย ระดับ ยุ่งยาก

3. อำเภอวังเหนือ

3.1 โรงเรียนทุ่งฮั้ววิทยา ระดับ ยุ่งยาก
3.2 โรงเรียนบ้านวังใหม่ ระดับ ยุ่งยาก
3.3 โรงเรียนวังแก้ววิทยา ระดับ ยุ่งยาก
3.4 โรงเรียนบ้านแม่สุขวังเหนือ ระดับ ยุ่งยาก
3.5 โรงเรียนบ้านแม่สุขใน ระดับ ยุ่งยาก
3.6 โรงเรียนวังทองวิทยา ระดับ ยุ่งยาก
3.7 โรงเรียนบ้านปงถ้ำ ระดับ ยุ่งยาก
3.8 โรงเรียนบ้านแม่เย็น ระดับ ยุ่งยาก

3.9 โรงเรียนบ้านเมืองตึง ระดับ ยุ่งยาก

สรุปได้ว่า สถานศึกษาในพื้นที่ลักษณะพิเศษ (โรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดารและโรงเรียนพื้นที่เกาะ) หมายความว่า สถานศึกษาตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง กำหนดสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ (พื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดารและพื้นที่เกาะ) ตามโครงการสร้างโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในระดับพื้นที่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 – 2566 ลงวันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2565

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

สราวุฒิ อินปั๋น (2565) ได้ศึกษาการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม DLTVโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายการจัดการศึกษาหัวเมือง-แจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม กลุ่มเครือการจัดการศึกษาข่ายหัวเมือง-แจ้ซ้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ตามแนวคิดวงจร Deming (PDCA) 4 ด้าน 1.การวางแผน 2.การดำเนินงาน 3.การตรวจสอบประเมินผล และ 4.การปรับปรุงแก้ไข2)เพื่อเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และระยะเวลาในการปฏิบัติงานประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครู พนักงานราชการครู และครูอัตราจ้าง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 92 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า แบบตรวจสอบรายการ และแบบสอบถามปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานค่า t-test และค่า F-test หรือวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ผลการศึกษา พบว่าสภาพการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม โรงเรียนกลุ่มเครือการจัดการศึกษาข่ายหัวเมือง-แจ้ซ้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมDLTV อยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านวางแผน รองลงมาคือด้านดำเนินการด้านปรับปรุงแก้ไขและด้านตรวจสอบประเมินผล ตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และระยะเวลาในการปฏิบัติงานพบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

กรธรรศ ประศาสน์วนิช (2564) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 มีวัตถุประสงค์การวิจัย 1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี 2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ทั้ง 4 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และแนวทางการบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม พบว่า 1) แนวทางด้านการวางแผน ควรมีการวางแผน กำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ในการจัดการเรียนการสอนผ่านดาวเทียม 2) แนวทางด้านการจัดการ ควรจัดกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับโรงเรียนต้นทาง และสรุปสาระสำคัญจากการเรียนในแต่ละครั้ง 3) แนวทางด้านการผู้บริหารสถานศึกษาควรให้คำแนะสนับสนุนในการจัดการเรียนการสอนผ่านดาวเทียม เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้ 4) แนวทางด้านการควบคุม ควรมีการสรุปผลการจัดการเรียนการสอน การประเมินผลเป็นประจำ

เพชรไพลิน สอนทิพย์ และจิติมา วรรณศรี (2563) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินโครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 มีวัตถุประสงค์การวิจัย 1. เพื่อประเมินบริบทของโครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV ของโรงเรียนขนาดเล็ก 2. เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV ของโรงเรียนขนาดเล็ก 3. เพื่อประเมินกระบวนการของโครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV ของโรงเรียนขนาดเล็ก 4. เพื่อประเมินผลผลิตของโครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV ของโรงเรียนขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินโครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 พบว่า ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผน รองลงมา คือ ด้านการดำเนินการ และผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินโครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 จำแนกตามตำแหน่งและจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ไม่แตกต่างกัน 3) ปัญหาการดำเนินโครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 พบว่า ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ปัญหาการดำเนินโครงการด้านการวางแผน รองลงมา คือ ด้านการดำเนินการ และด้านการตรวจสอบประเมินผล

จีรภา สำเนียงสูง (2559) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของกลุ่มโรงเรียนสุวรรณสาธุกิจ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที

การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของกลุ่มโรงเรียนสุวรรณสาธุกิจ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือครูผู้สอนในกลุ่มโรงเรียนสุวรรณสาธุกิจ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 145 คน ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก และครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนโดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมและด้านการวางแผน ด้านการดำเนินการ ด้านการวัดและประเมินผลไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เคนวัฒน์ ฤทธิรณ (2559) ได้ศึกษาการดำเนินการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการดำเนินงานการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในโรงเรียนขนาดเล็ก และ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่อการดำเนินงานการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ผลการวิจัยโดยภาพรวมและรายองค์ประกอบ อยู่ในระดับมาก ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมแตกต่างกัน มีปัญหาทั้งการกำหนดนโยบาย การขับเคลื่อนความเข้มแข็ง การจัดการเรียนรู้ การนิเทศติดตาม และการประเมินผลและปรับปรุง ซึ่งผู้บริหารและครูต้องดำเนินการแก้ไขให้สอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่าน ดาวเทียม ซึ่งจะต้องกำหนดเป็นนโยบายที่ไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม อย่างต่อเนื่อง และมีการตรวจสอบอย่างเป็นระยะซึ่งจะส่งผลต่อการดำเนินงานการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

จิรารุวัฒน์ ประสาทธนกุล (2559) ได้ศึกษาการบริหารการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียนวังไกลกังวล การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการบริหารการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียนวังไกลกังวล 2) เปรียบเทียบการบริหารการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โรงเรียนวังไกลกังวล และ 3) ศึกษาปัญหาอุปสรรคของการบริหารการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียนวังไกลกังวลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือรักษาราชการแทน ผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ที่จัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม จำนวน 99 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่

ใช้ในการวิจัย ได้แก่ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและการ วิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียนวังไกลกังวล โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.86) 2) การบริหารการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียนวังไกลกังวล จำแนกตามประสบการณ์การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 3) ปัญหาอุปสรรคของการบริหารการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียนวังไกลกังวล ที่สำคัญได้แก่ ครูไม่ศึกษาเอกสารในการเตรียมการสอนขาดการสรุปและทบทวนหลังการสอน การกำหนดนโยบายไม่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ขาดการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง

เกียรติศักดิ์ เริงชัยภูมิ (2558) ได้ทำวิจัยเรื่องการศึกษาประสิทธิภาพการบริหารโครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ของโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารโครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร 2) ศึกษาประสิทธิภาพโครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารโครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครในภาพรวม เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ดังนี้ 1. การวางแผน 2. ด้านการนำแผนไปปฏิบัติ และ 3. ด้านการประเมินผลโครงการ และประสิทธิภาพการบริหารโครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ในภาพรวมเมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่าอยู่ในระดับ มาก ตามลำดับ ดังนี้ 1. ความพึงพอใจด้านเวลา 2. ความพึงพอใจด้านคุณภาพ 3. ความพึงพอใจด้าน และ 4. ความพึงพอใจด้านปริมาณ

ศิริพร พรสิรินทิพย์ (2556) การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกล ผ่านดาวเทียมของโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพสะเมิง 2 อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม และศึกษาผลสัมฤทธิ์การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพสะเมิง 2 อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่าการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมของ ประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบผลการปฏิบัติตามแผน และการปรับปรุงพัฒนา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สื่อ ทางไกลผ่านดาวเทียม จากผลการทดสอบการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม มีคะแนนเฉลี่ย 7 กลุ่มสาระการเรียนรู้

ใกล้เคียงกับคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพ สะเมิง 2 และผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ระดับชาติ ปีการศึกษา 2555 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม โดยภาพรวมมีคะแนน ใกล้เคียงกับคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพสะเมิง 2 ระดับความพึงพอใจ การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมตามความคิดเห็นของครูผู้สอน คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Cohen Vicki 1 (2002, p. 109) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การสอน การเรียนรู้ทางไกล : รูปแบบใหม่ของการประเมินผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่ามี สถาบันการศึกษาในระดับสูง ได้จัดการเรียนการสอนทางไกลโดยใช้ Computer กันมากขึ้น จึงมีความจำเป็นที่การจัดการเรียน เช่นนี้จะต้องได้รับการประเมินอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้การประเมินโดยใช้รูปแบบใหม่ งานวิจัยครั้งนี้ มุ่งประเด็นการประเมินการใช้ คอมพิวเตอร์ทางไกล ใน 6 ด้าน คือ 1) ด้านการเรียนการสอน 2) ด้านการพัฒนาชุมชน ของผู้เรียน 3) ด้านผู้สอน 4) ด้านผู้เรียน 5) ด้านการวางแผนและระบบของวิชา 6) ด้านการใช้เทคโนโลยี ซึ่งกลายเป็นโครงสร้างส่วนประกอบสำคัญของรูปแบบ การประเมินชั้นเรียนการเรียนรูปแบบทางไกล

Roger (2013, p. 56) ได้ศึกษาประสิทธิภาพของการศึกษาทางไกลในโรงเรียนขนาดเล็กในชนบท โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษาครั้งนี้คือ การหารูปแบบที่ชัดเจน ที่เป็นประโยชน์ และท้าทายในการเรียนการสอนทางไกล สำหรับโรงเรียนเป้าหมายที่ใช้ระบบการศึกษาทางไกลซึ่งถือเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการศึกษาครั้งนี้ ในการหารูปแบบข้างต้นทำให้ผู้เข้าร่วมศึกษาได้รับความเข้าใจในเหตุผลของการจัดการศึกษาที่ผ่านมา เช่นเดียวกันก็เข้าใจเหตุผลสำหรับการจัดการศึกษาทางไกลในรูปแบบปัจจุบันรวมทั้งเข้าใจรูปแบบของการศึกษาทางไกลของโรงเรียนเป้าหมาย โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจะถูกสอบถามและความคิดเห็นของพวกเขาจะถูกไปใช้ในการปรับปรุงรูปแบบการศึกษาทางไกลต่อไป ผลลัพธ์ที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ มีประโยชน์ต่อวิทยาลัยที่มีความพร้อมในการจัดการศึกษาทางไกล ปัญหาด้านเทคโนโลยีและหลักสูตรที่ไม่สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนเป็นปัญหาที่สำคัญ ผู้มีส่วนได้เสียมีความเห็นว่าการศึกษาทางไกลจะมีการขยายตัวมากขึ้น รวมถึงจะมีการพัฒนาของโปรแกรมและหลักสูตรระดับโรงเรียนมัธยมมากขึ้น

Haider and Ali (2020) ได้ทำวิจัยเรื่อง การลดความท้าทายของการเปิดกว้างและระบบการศึกษาทางไกลผ่านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผลการวิจัยพบว่า การใช้สื่อวิธีต่าง ๆ ในการศึกษาทางไกลแสดงให้เห็นถึงเส้นทางการพัฒนาในอดีต กล่าวกันว่า AIOU ใช้การออกอากาศทางวิทยุและโทรทัศน์หนังสือเรียนพิเศษและสื่อการอ่านสำหรับการศึกษาทางไกล ในการประเมินระดับการใช้เทคโนโลยีและบทบาทของโมเดล AIOU นั้นได้ใช้เทคนิค Non-Random, Purposive

Sampling ในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง 54 คน ข้อมูลถูกรวบรวมตามกำหนดการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง พบว่า AIOU พยายามปรับตัวให้ทันกับความท้าทายที่กำลังเกิดขึ้นผ่านการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีในการศึกษาทางไกล อย่างไรก็ตาม ในขณะเดียวกันพวกเขาไม่ได้มีความสามารถที่ต้องการและในที่สุดบทบาทของการบริหารมหาวิทยาลัยในการพัฒนาความสามารถที่ต้องการและครบกำหนดนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับเครื่องหมาย ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ผู้สอนไม่มีประสิทธิภาพและประสบปัญหาในการมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาทางไกลที่ AIOU ในทำนองเดียวกันการวิจัยนี้ ยังกำหนดมุมมองในอนาคตของเจ้าหน้าที่ธุรการและการสอน ดังนั้นจึงมีการจัดเตรียม และความเต็มใจจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการนำแอปมือถือวิดีโอเกมและห้องคลาสเสมือนมาใช้เพื่อเพิ่มขอบเขตของการศึกษาทางไกลและปรับปรุงบทบาทของ AIOU ในการครอบคลุมที่กว้างขึ้น

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร ข้าราชการครู ในสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ (โรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดารและโรงเรียนพื้นที่เกาะ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ที่ใช้การเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมในการจัดการเรียนการสอน ปีการศึกษา 2567 จำนวน 25 โรงเรียน มีประชากรทั้งหมด 178 คน

1.2 ผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล ดังนี้ 1) รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำนวน 1 คน 2) ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำนวน 1 คน และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำนวน 3 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา แบ่งเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

2.1.1 แบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check Lists)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า (Rating scale) จำนวน 25 ข้อ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1. การศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการการใช้การเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม 2. การวางแผนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม 3. การดำเนินการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม และ 4. การประเมินผลการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม

โดยกำหนดค่าน้ำหนักเป็น 5 ระดับ ตามแบบของ Likert (1976, p.247 อ้างถึงในบัวขาบ พนมชัยสว่าง, 2558, น.18) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีสภาพการบริหารระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีสภาพการบริหารในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีสภาพการบริหารในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีสภาพการบริหารในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีสภาพการบริหารในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นการศึกษาแนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด

2.1.2 แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งมีคำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 โดยมีข้อคำถามครอบคลุมทั้ง 4 องค์ประกอบ ซึ่งในแต่ละด้านซักถามเกี่ยวกับประเด็นที่การบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม อยู่ในระดับต่ำสุดในแต่ละด้าน

2.2 การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัย ได้ดำเนินการดังนี้

2.2.1 แบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนดังนี้

1) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาตำรา เอกสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

2) ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามกรอบแนวคิดที่กำหนด ประกอบด้วย ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา

3) ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

4) นำเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นขอคำแนะนำ และตรวจสอบความเที่ยงตรงของข้อคำถามจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา ด้านวิชาการและด้านสถิติการวัดและประเมินผลเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและภาษา (content validity) และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of item objective congruence) ของแบบสอบถาม ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อ 1.00 (ภาคผนวก ง)

5) ปรับปรุงแบบสอบถามที่ได้จากการเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

6) นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำมาหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Co-efficient) ตามวิธีของครอนบาค โดยได้ค่าความเที่ยง (Reliability) เท่ากับ .97 (ภาคผนวก จ)

7) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพฉบับสมบูรณ์แล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์อีกครั้งก่อนนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

8) ทำการจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2.2 แบบสัมภาษณ์ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1) ศึกษาค้นคว้ากรอบแนวทางเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จากนั้นร่างข้อคำถามให้สอดคล้องกับตัวแปรที่ต้องการศึกษา

2) นำข้อมูลที่ได้จากข้อเสนอแนะแนวทางจากข้อคำถามปลายเปิด ในตอนที่ 3 ของแบบสอบถามมากำหนดเป็นประเด็นในการสัมภาษณ์

3) เสนอแบบสัมภาษณ์ฉบับร่างให้อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระตรวจสอบความถูกต้อง ครอบคลุมเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษา ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ก่อนนำไปใช้จริงกับผู้ให้ข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบสอบถาม

3.1.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ส่งถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครูในโรงเรียนที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

3.1.2 ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามด้วยตนเองและช่องทางออนไลน์ ส่งถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครู ที่เป็นประชากร จำนวน 178 คน โดยผู้วิจัยได้กำหนดตอบแบบสอบถามออนไลน์ กลับภายในระยะเวลา 1 เดือน ซึ่งเมื่อครบกำหนดได้มีการตอบแบบสอบถามกลับมารวมทั้งสิ้น 178 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.2 แบบสัมภาษณ์

3.2.1 ผู้วิจัยได้โทรศัพท์ประสานกับผู้ให้สัมภาษณ์ จากนั้นนัดวัน เวลา และสถานที่เพื่อเตรียมการดำเนินการสัมภาษณ์ตามที่ผู้ให้สัมภาษณ์สะดวก

3.2.2 ผู้วิจัยขอหนังสือจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ส่งถึงผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ระหว่างวันที่ 26 มิถุนายน – 3 กรกฎาคม 2567

3.2.3 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ตามประเด็นที่กำหนดไว้ โดยขออนุญาตบันทึกข้อมูลระหว่างการสัมภาษณ์ โดยทำการบันทึกในสองลักษณะ คือการบันทึกเสียง ซึ่งผู้วิจัยจะบันทึกตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งการสัมภาษณ์แล้วเสร็จ และการบันทึกด้วยการจดบันทึกซึ่งจะทำการบันทึกประเด็นสำคัญที่ได้จากผู้ให้สัมภาษณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 แบบสอบถาม

4.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

4.1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

4.1.3 การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม โดยหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) เป็นรายด้าน และรายข้อ โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน ตามแนวคิดของเบสท์ (Best W. John. 1993, p. 190) มีรายละเอียด ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 - 5.00 หมายถึง มีสภาพการบริหารในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 4.49 หมายถึง มีสภาพการบริหารในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.49 หมายถึง มีสภาพการบริหารในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึง มีสภาพการบริหารในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.49 หมายถึง มีสภาพการบริหารในระดับน้อยที่สุด

4.2 แบบสัมภาษณ์

การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอในรูปแบบการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ตลอดจนศึกษาแนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทนี้ ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน และร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (N = 178) คน	ร้อยละ (100)
1. เพศ		
ชาย	87	48.88
หญิง	91	51.12
2. อายุ		
โดยมีอายุต่ำกว่า 25 ปี	16	8.99
ระหว่าง 25 ปี – 35 ปี	49	27.53
ระหว่าง 36 ปี – 45 ปี	67	37.64
มากกว่า 46 ปีขึ้นไป	46	25.84
3. ระดับการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาตรี	147	82.58
ปริญญาโท	31	17.42
4. ประสบการณ์การทำงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	89	50.00
5 ปี – 10 ปี	76	42.70
10 ปีขึ้นไป	13	7.30

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย จำนวน 87 คน (ร้อยละ 48.88) และเพศหญิง จำนวน 91 คน (ร้อยละ 51.12) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ ระหว่าง 36 – 45 ปี จำนวน 67 คน (ร้อยละ 37.64) อายุระหว่าง 25 – 35 ปี จำนวน 49 คน (ร้อยละ 27.53) อายุมากกว่า 46 ปีขึ้นไป จำนวน 46 คน (ร้อยละ 25.84) และมีอายุต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 16 คน (ร้อยละ 8.99) มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี จำนวน 147 คน (ร้อยละ 82.58) ระดับปริญญาโท จำนวน 31 คน (ร้อยละ 17.42) และมีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 89 คน (ร้อยละ 50.00) มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5 – 10 ปี จำนวน 76 คน (ร้อยละ 42.70) และมีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 13 คน (ร้อยละ 7.30) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ในภาพรวม

สภาพการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ	μ	σ	**แปลผล**
1. ด้านการศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการการใช้การเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)	4.09	0.82	มาก
2. ด้านการวางแผนการจัดการเรียน การสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)	4.02	0.81	มาก
3. ด้านการดำเนินการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)	3.94	0.83	มาก
4. ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)	4.05	0.82	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.03	0.82	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า สภาพการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มีการปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก (μ = 4.03 ,σ = 0.82) โดยด้านการศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการการใช้การเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด (μ = 4.09, σ = 0.82) รองลงมาได้แก่ ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) (μ = 4.05 , σ = 0.82) ด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) (μ = 4.02 , σ = 0.81) และด้านการดำเนินการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด (μ = 3.94 , σ = 0.83)

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการการใช้การเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

ด้านการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการใช้การเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)	μ	σ	**แปลผล**
1. ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในปีการศึกษาที่ผ่านมา	3.97	0.78	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในปีการศึกษาที่ผ่านมา	4.17	0.84	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)	4.11	0.81	มาก
4. ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้มีการวิเคราะห์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	4.15	0.83	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.09	0.82	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า สภาพการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการการใช้การเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก (μ = 4.09, σ = 0.82) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในปีการศึกษาที่ผ่านมา (μ = 4.17, σ = 0.84) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในปีการศึกษาที่ผ่านมา (μ = 3.97, σ = 0.78)

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

ด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)	μ	σ	**แปลผล**
1. ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)	4.07	0.84	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้ครูวิเคราะห์สภาพปัญหาของผู้เรียน เพื่อนำมาวางแผนการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)	4.06	0.82	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้ครูนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกรายวิชาในปีการศึกษาที่ผ่านมา มาใช้ในการวางแผนการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)	4.03	0.81	มาก
4. ผู้บริหารสถานศึกษา มีการกำหนดเป้าหมายในการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน	3.97	0.82	มาก
5. ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนด้านการใช้สื่อการสอนในการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ให้มีความสอดคล้องกับเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษา	3.98	0.82	มาก
6. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูให้ครูมีการเตรียมการจัดการเรียนการสอนและใช้สื่อการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ให้ครอบคลุมเนื้อหาตามหลักสูตร	4.10	0.82	มาก
7. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีการวางแผนจัดการชั้นเรียนให้มีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ตามแผนการจัดการเรียนรู้	3.98	0.78	มาก
8. ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนในการพัฒนาและบริหารจัดการการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในระยะยาว	4.06	0.80	มาก
9. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	3.94	0.83	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.02	0.82	มาก

จากกตารางที่ 4.4 พบว่า สภาพการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) โดยภาพรวม

อยู่ในระดับ มาก (μ = 4.02, σ = 0.82) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสองลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูให้ครูมีการเตรียมการจัดการเรียนการสอนและใช้สื่อการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ให้ครอบคลุมเนื้อหาตามหลักสูตร (μ = 4.10, σ = 0.82) และผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) (μ = 4.07, σ = 0.84) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดสองลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (μ = 3.94, σ = 0.83) และผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายในการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน (μ = 3.97, σ = 0.82) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการดำเนินการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

ด้านการดำเนินการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)	μ	σ	**แปลผล**
1. ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการประชุมครู หรือผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ทราบถึงแนวทางการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)	3.93	0.82	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามคู่มือการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)	3.92	0.81	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดหาสื่อและคู่มือครูสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)	4.00	0.83	มาก
4. ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำปรึกษาหรือคำแนะนำแก่ครู และตรวจสอบการเตรียมความพร้อมของครู	3.91	0.85	มาก
ค่าเฉลี่ย	3.94	0.83	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า สภาพการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการดำเนินการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) โดยภาพรวมอยู่

ในระดับ มาก (μ = 3.94 , σ = 0.83) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดหาสื่อและคู่มือครูสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) (μ = 4.00, σ = 0.83) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำปรึกษาหรือคำแนะนำแก่ครู และตรวจสอบการเตรียมความพร้อมของครู (μ = 3.91, σ = 0.85)

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)	μ	σ	**แปลผล**
1. ผู้บริหารสถานศึกษาติดตามการบันทึกผลการจัดการเรียนการสอนควบคุม ตรวจสอบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) อย่างสม่ำเสมอ	4.03	0.83	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษาตรวจสอบการบันทึกผลหลังการจัดการเรียน การสอน และเยี่ยมชมผลงานของนักเรียน	3.96	0.78	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้ครูรายงานผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)	4.13	0.82	มาก
4. ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้ครูวัดประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.07	0.82	มาก
5. ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการรายงานผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ไปยังหน่วยงานต้นสังกัด	4.02	0.81	มาก
6. ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตาม ตรวจสอบการรายงานผลการจัดการศึกษาโดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของครูอย่างต่อเนื่อง	4.01	0.84	มาก
7. ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศภายในและติดตาม การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)	4.06	0.86	มาก
8. ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการประเมินผลความสำเร็จของโครงการเพื่อเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	4.09	0.78	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.05	0.82	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า สภาพการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก (μ = 4.05, σ = 0.82) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสองลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้ครูรายงานผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) (μ = 4.13, σ = 0.82) และผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการประเมินผลความสำเร็จของโครงการเพื่อเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ (μ = 4.09, σ = 0.78) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดสองลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศภายในและติดตาม การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) (μ = 4.01, σ = 0.84) และผู้บริหารสถานศึกษาตรวจสอบ การบันทึกผลหลังการจัดการเรียนการสอน และเยี่ยมชมผลงานของนักเรียน (μ = 3.96, σ = 0.78) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

ผลการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เกี่ยวกับแนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ และจัดอันดับ โดยจำแนกเป็นรายด้าน ดังตารางที่ 7 – 10

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าความถี่ ค่าร้อยละ และการจัดอันดับแนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการใช้การเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

แนะแนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3	**ความถี่ (f)**	**ร้อยละ**	**อันดับที่**
1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรเก็บรวบรวมข้อมูลด้านผลสัมฤทธิ์เพื่อนำมาวิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อยจากการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) จากปีการศึกษาที่ผ่านมา	5	8.93	6
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรประเมินสถานการณ์ปัจจุบันของสถานศึกษาก่อนดำเนินการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)	15	26.79	1
3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรประชุมครูและบุคลากรทางการศึกษาหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสอบถามปัญหาที่เกิดจากการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)	7	12.50	4
4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสำรวจความต้องการของผู้เรียนในการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)	5	8.93	5
5. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์ปัญหาร่วมกับฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการใช้สื่อสารสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)	11	19.64	3
6. ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการพัฒนารูปแบบการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ตามบริบทของแต่ละสถานศึกษา	13	23.21	2
รวม	56	100	

จากตารางที่ 4.7 พบว่าแนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มีความถี่สูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรประเมินสถานการณ์ปัจจุบันของสถานศึกษาก่อนดำเนินการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) 2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการพัฒนารูปแบบการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ตามบริบท

ของแต่ละสถานศึกษา 3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์ปัญหาร่วมกับฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการใช้สื่อสารสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าความถี่ ค่าร้อยละ และการจัดอันดับแนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

แนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3	**ความถี่ (f)**	**ร้อยละ**	**อันดับที่**
1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำหนดนโยบายที่เป็นรูปธรรมในการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)	9	24.32	2
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)	8	19.51	3
3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการการขับเคลื่อนการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)	3	8.11	4
4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูเตรียมการสอนก่อนการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)	1	3.23	5
5. ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการวางแผนการจัดการชั้นเรียนในกรณีที่มีนักเรียนควบชั้น โดยไม่ให้เกิดปัญหาระหว่างการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)	16	43.24	1
รวม	37	100	

จากตารางที่ 4.8 พบว่าแนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) มีความถี่สูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการวางแผนการจัดการชั้นเรียนในกรณีที่มีนักเรียนควบชั้น โดยไม่ให้เกิดปัญหาระหว่างการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) 2)

ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำหนดนโยบายที่เป็นรูปธรรมในการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) 3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าความถี่ ค่าร้อยละ และการจัดอันดับแนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการดำเนินการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

แนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3	**ความถี่ (f)**	**ร้อยละ**	**อันดับที่**
1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดหาคู่มือประกอบการจัดการเรียนการสอน และการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)	2	4.88	6
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้ครูที่ใช้สื่อการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ใช้คำถามกระตุ้นนักเรียนให้มีส่วนร่วมกับโรงเรียนต้นทาง	13	31.71	1
3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูคอยให้ความช่วยเหลือนักเรียนในกรณีที่นักเรียนไม่สามารถใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ไปพร้อมกับโรงเรียนต้นทาง	4	9.76	4
4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูหมั่นตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนระหว่างการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)	3	7.31	5
5. ผู้บริหารสถานศึกษาควรเสริมแรงเชิงบวกให้แก่ครู ที่สามารถจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมได้อย่างมีประสิทธิภาพ	8	19.51	3

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

แนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3	**ความถี่ (f)**	**ร้อยละ**	**อันดับที่**
6. ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูเข้ารับการพัฒนาตนเองจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้สามารถจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	11	26.83	2
รวม	41	100	

จากตารางที่ 9 พบว่าแนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการดำเนินการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) มีความถี่สูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้ครูที่ใช้สื่อการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ใช้คำถามกระตุ้นนักเรียนให้มีส่วนร่วมกับโรงเรียนต้นทาง 2) ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูเข้ารับการพัฒนาตนเองจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้สามารถจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรเสริมแรงเชิงบวกให้แก่ครู ที่สามารถจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าความถี่ ค่าร้อยละ และการจัดอันดับแนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

แนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3	**ความถี่ (f)**	**ร้อยละ**	**อันดับที่**
1. ผู้บริหารสถานศึกษานิเทศ กำกับ ติดตามการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)	9	21.95	2
2. ผู้บริหารสถานศึกษาติดตามผลการดำเนินงานตามหลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)	8	19.51	3
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเข้ามีส่วนร่วมในการติดตามผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)	7	17.07	4
4. ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้ครูจัดทำรายงานผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ทุกภาคการศึกษา	2	4.88	6
5. สถานศึกษากำหนดเครื่องมือ และเกณฑ์การประเมินด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) อย่างชัดเจน	4	9.76	5
6. สถานศึกษาจัดทำข้อเสนอแนะด้านการจัดการเรียนรู้ใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ตามความเป็นจริง เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในปีต่อไป	11	26.83	1
รวม	41	100	

จากตารางที่ 4.10 พบว่าแนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) มีความถี่สูง

3 อันดับแรก ได้แก่ 1) สถานศึกษาจัดทำข้อเสนอแนะด้านการจัดการเรียนรู้ใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ตามความเป็นจริง เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในปีต่อไป 2) ผู้บริหารสถานศึกษานิเทศ กำกับ ติดตามการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) 3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเข้ามีส่วนร่วมในการติดตามผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

สรุปผลการศึกษาแนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 สรุปได้ ดังนี้

1. ด้านการศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการการใช้การเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ มีแนวทางดังนี้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรประเมินสถานการณ์ปัจจุบันของสถานศึกษา และดำเนินการประชุมครู หรือผู้ที่เกี่ยวข้องก่อนดำเนินการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) หลังจากนั้น

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำแนะนำ ตรวจสอบการเตรียมความพร้อมของครู ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามคู่มือการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) และต่อยอดพัฒนารูปแบบการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ตามบริบทของแต่ละสถานศึกษา

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกับฝ่ายที่เกี่ยวข้องหลังจากเสร็จสิ้นการใช้สื่อสารสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

2. ด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ มีแนวทางดังนี้

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายที่เป็นรูปธรรม และขอความร่วมมือจากคณะกรรมการการขับเคลื่อนในการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ให้บรรลุเป้าหมาย

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงาน และวางแผนการจัดการชั้นเรียนในกรณีที่มีนักเรียนควบชั้น โดยไม่ให้เกิดปัญหาระหว่างการใช้การใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

3. ด้านการดำเนินการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ มีแนวทางดังนี้

3.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดหาคู่มือประกอบการจัดการเรียนการสอน และการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในการจัดการเรียนการสอน และหมั่นให้ครูตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนระหว่างการจัดการเรียนการสอน

3.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูคอยให้ความช่วยเหลือนักเรียนในกรณีที่นักเรียนไม่สามารถใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ไปพร้อมกับโรงเรียนต้นทาง

3.3 ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูเข้ารับการพัฒนาตนเองจากหน่วยงานต่างๆ และเสริมแรงเชิงบวกให้แก่ครู ที่สามารถจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ มีแนวทางดังนี้

4.1 สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้มีเครื่องมือ เกณฑ์การประเมินด้านการจัดการเรียนรู้ และจัดทำข้อเสนอแนะด้านการจัดการเรียนรู้ใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ตามความเป็นจริง เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในปีต่อไป

4.2 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดทำรายงานผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ทุกภาคการศึกษา และนิเทศ กำกับ ติดตามการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

4.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเข้ามีส่วนร่วมในการติดตามผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช

บทที่ 5
สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาสภาพการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

1.1.2 เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย ประชากร เครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

1.2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร ข้าราชการครู ในสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ (โรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดารและโรงเรียนพื้นที่เกาะ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ที่ใช้การเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมในการจัดการเรียนการสอน ปีการศึกษา 2567 ตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 25 คน และข้าราชการครู จำนวน 153 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 178 คน

1.2.2 ผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล ดังนี้ 1) รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำนวน 1 คน 2) ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล สำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำนวน 1 คน และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำนวน 3 คน

1.2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา แบ่งเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1) แบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check Lists)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า (Rating scale) จำนวน 25 ข้อ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1. การศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการการใช้การเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม 2. การวางแผนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม 3. การดำเนินการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม และ 4. การประเมินผลการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม

ตอนที่ 3 เป็นการศึกษาแนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด

2) แบบสัมภาษณ์

เป็นแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งมีคำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ แนวทางการพัฒนาการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 โดยมีข้อคำถามครอบคลุมทั้ง 4 องค์ประกอบ ซึ่งในแต่ละด้านซักถามเกี่ยวกับประเด็นที่การบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม อยู่ในระดับต่ำสุดในแต่ละด้าน

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอหนังสือจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครูในโรงเรียนที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครูที่เป็นประชากร จำนวน 178 คน โดยผู้วิจัยได้กำหนดตอบแบบสอบถามออนไลน์ ซึ่งเมื่อครบกำหนดได้มีการตอบแบบสอบถามกลับมารวมทั้งสิ้น 178 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่

ได้รับกลับคืนมาตรวจความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามแล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติต่อไป

2) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอหนังสือจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ส่งถึงผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ระหว่างวันที่ 26 มิถุนายน – 3 กรกฎาคม 2567 และดำเนินการสัมภาษณ์ตามประเด็นที่กำหนดไว้ โดยขออนุญาตบันทึกข้อมูลระหว่างการสัมภาษณ์ โดยทำการบันทึกในสองลักษณะ คือการบันทึกเสียง และการบันทึกด้วยการจดบันทึก

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาพิจารณาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1) การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม โดยหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) เป็นรายด้าน และรายข้อ โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน

2) การวิเคราะห์แนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอในรูปแบบการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

1.3 สรุปผลการวิจัย

การบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 สรุปผลได้ดังนี้

1.3.1 การบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการการใช้การเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) และด้านการดำเนินการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) เป็นลำดับสุดท้าย และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

1) ด้านการศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการการใช้การเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ย

สูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในปีการศึกษาที่ผ่านมา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในปีการศึกษาที่ผ่านมา

2) ด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสองลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูให้ครูมีการเตรียมการจัดการเรียนการสอนและใช้สื่อการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ให้ครอบคลุมเนื้อหาตามหลักสูตร และผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดสองลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายในการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ตามลำดับ

3) ด้านการดำเนินการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดหาสื่อและคู่มือครูสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำปรึกษาหรือคำแนะนำแก่ครู และตรวจสอบการเตรียมความพร้อมของครู

4) ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสองลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้ครูรายงานผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) และผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการประเมินผลความสำเร็จของโครงการเพื่อเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดสองลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศภายในและติดตามการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) และผู้บริหารสถานศึกษาตรวจสอบ การบันทึกผลหลังการจัดการเรียนการสอน และเยี่ยมชมผลงานของนักเรียน ตามลำดับ

1.3.2 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3จำแนกได้ดังนี้

1) ด้านการศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการการใช้การเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ มีแนวทางดังนี้

(1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรประเมินสถานการณ์ปัจจุบันของสถานศึกษาและดำเนินการประชุมครู หรือผู้ที่เกี่ยวข้องก่อนดำเนินการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

(2) ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำแนะนำ ตรวจสอบการเตรียมความพร้อมของครู ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามคู่มือการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) และต่อยอดพัฒนารูปแบบการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ตามบริบทของแต่ละสถานศึกษา

(3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกับฝ่ายที่เกี่ยวข้องหลังจากเสร็จสิ้นการใช้สื่อสารสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

2) ด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ มีแนวทางดังนี้

(1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายที่เป็นรูปธรรม และขอความร่วมมือจากคณะกรรมการการขับเคลื่อนในการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ให้บรรลุเป้าหมาย

(2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงาน และวางแผนการจัดการชั้นเรียนในกรณีที่มีนักเรียนควบชั้น โดยไม่ให้เกิดปัญหาระหว่างการใช้การใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

3) ด้านการดำเนินการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ มีแนวทางดังนี้

(1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดหาคู่มือประกอบการจัดการเรียนการสอนและการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในการจัดการเรียนการสอน และหมั่นให้ครูตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนระหว่างการจัดการเรียนการสอน

(2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูคอยให้ความช่วยเหลือนักเรียนในกรณีที่นักเรียนไม่สามารถใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ไปพร้อมกับโรงเรียนต้นทาง

(3) ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูเข้ารับการพัฒนาตนเองจากหน่วยงานต่าง ๆ และเสริมแรงเชิงบวกให้แก่ครู ที่สามารถจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(4) ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ มีแนวทางดังนี้

ก. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดทำรายงานผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ทุกภาคการศึกษา และนิเทศ กำกับติดตามการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

ข. สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้มีเครื่องมือ เกณฑ์การประเมินด้านการจัดการเรียนรู้ และจัดทำข้อเสนอแนะด้านการจัดการเรียนรู้ใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ตามความเป็นจริง เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในปีต่อไป

ค. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเข้ามีส่วนร่วมในการติดตามผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

2. อภิปรายผล

สภาพการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มีประเด็นที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

2.1 ด้านการศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการการใช้การเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ผลการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในปีการศึกษาที่ผ่านมา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่ลักษณะพิเศษเล็งเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจากปีการศึกษาที่ผ่านมา เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ความต้องการในการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) สะท้อนให้เห็นถึงความพยายามในการปรับปรุง และพัฒนาระบบการเรียนรู้ทางไกลผ่านดาวเทียมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยความต้องการในการใช้ DLTV มีสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกลและขาดแคลนครู ผู้บริหารสถานศึกษาเล็งเห็นถึงประโยชน์ของ DLTV ในการขยายโอกาสทางการศึกษาและแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครู สอดคล้องกับบุญโญรส นาคหัสดี (2559) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาของ eDLTV โทรทัศน์ผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพของ eDLTV ในด้านการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ห้องเรียนมีขนาดพอเหมาะกับนักเรียน และสภาพด้านการใช้งานอุปกรณ์อยู่ในระดับมาก พบว่า อุปกรณ์มีเพียงพอต่อการใช้งาน ซึ่งสอดคล้องกับ พุฒิพงศ์ ธีระวัฒนชาติ (2565) ได้ศึกษา สภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ด้านพื้นฐานพิจารณาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก พบว่า โทรทัศน์มีขนาดเหมาะสมกับห้องเรียนและจำนวนนักเรียน และการติดตั้ง โทรทัศน์มีความสูงเหมาะสมกับระดับสายตานักเรียน

2.2 ด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ผลการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสองลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูให้ครูมีการเตรียมการจัดการเรียนการสอนและใช้สื่อการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ให้ครอบคลุมเนื้อหาตามหลักสูตร และผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่ลักษณะพิเศษอาจมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งถึงศักยภาพของ DLTV ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูในพื้นที่ห่างไกล ทำให้มีความมุ่งมั่นที่จะส่งเสริมให้ครูและบุคลากรอื่น ๆ ได้ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีนี้ และให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการเตรียมการจัดการเรียนการสอนและการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบ DLTV นั้น เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้การใช้ DLTV ประสบความสำเร็จ และเป็นตัวอย่างที่ดีในการขับเคลื่อนการศึกษาให้ก้าวไปสู่ยุคดิจิทัล สอดคล้องกับมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (2541) กล่าวว่า บทบาทของผู้บริหารในการดำเนินงานในสถานศึกษาที่นำระบบการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมไปใช้จัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ผู้บริหารมีบทบาทในการวางแผนการเตรียมด้านต่าง ๆ เพื่อให้จัดการศึกษาด้วยระบบการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของสิริพร กัณฑมณี (2548) ได้ศึกษา การบริหารโครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในโรงเรียนสังกัดจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับศิริพร พรสิรินทิพย์ (2556) การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกล ผ่านดาวเทียมของโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพสะเมิง 2 อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของดิษฐ์ลดา ปันคำมา (2551) ศึกษาการจัดการศึกษาทางไกลดาวเทียมโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 22 ด้านการวางแผน โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของกรธรรศ ประศาสน์วนิช (2564) แนวทางการบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ด้านการวางแผน โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก

2.3 ด้านการดำเนินการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ผลการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำปรึกษาหรือคำแนะนำแก่ครู และตรวจสอบการเตรียมความพร้อมของครู อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนในพื้นที่ลักษณะพิเศษมักเผชิญกับความท้าทายในการบริหารจัดการ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษมีภาระงานที่เทียบเท่ากับโรงเรียนขนาดใหญ่ และบุคลากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ส่งผลให้ไม่มีเวลาเพียงพอในการให้คำปรึกษาและตรวจสอบการทำงานของครูอย่างใกล้ชิด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดหาสื่อและคู่มือครูสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) อาจจะเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่ลักษณะพิเศษมีความตระหนักว่า สื่อและคู่มือครู

เป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมประสิทธิภาพของการเรียนการสอนผ่าน DLTV สื่อที่หลากหลายและทันสมัย รวมถึงคู่มือที่ครอบคลุมเนื้อหาและวิธีการสอน จะช่วยให้ครูสามารถนำเสนอเนื้อหาได้อย่างน่าสนใจและเข้าใจง่าย ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมไปถึงสถานศึกษาในพื้นที่ลักษณะพิเศษได้รับจัดสรรสื่อและคู่มือครูจากมูลนิธิทางการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ส่งผลให้ครูสามารถนำสื่อและคู่มือที่ได้มาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอน ทำให้การเรียนการสอนมีความหลากหลายและมีประสิทธิภาพมากขึ้น และนักเรียนในพื้นที่ห่างไกลมีโอกาสเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัยและหลากหลายมากขึ้น ช่วยให้การเรียนรู้มีความน่าสนใจและเข้าใจง่ายขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัย สิริพร กัณฑมณี (2548) การบริหารโครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในโรงเรียนสังกัดจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านดำเนินการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัย เคนฤทธิ์ ฤทธิรณ (2559) การดำเนินงานการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.4 ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ผลการศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสองลำดับแรกได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้ครูรายงานผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) และผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการประเมินผลความสำเร็จของโครงการเพื่อเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่ลักษณะพิเศษส่งเสริมให้ครูผู้สอนบันทึกผลการจัดการเรียนรู้หลังสอนทุกครั้ง ดำเนินการวัดและประเมินผล เมื่อกิจกรรมการ เรียนรู้สิ้นสุดในแต่ละครั้ง แต่ละหน่วยการเรียนรู้ ทำให้ทราบว่าผลการเรียนรู้ของนักเรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ อีกทั้งการประเมินผลความสำเร็จของโครงการเป็นขั้นตอนที่สำคัญในการบริหารจัดการโครงการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผลการประเมินจะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถติดตามความก้าวหน้าของโครงการ ปรับปรุงแก้ไขปัญหา และวางแผนการดำเนินงานในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับวิจิตร ศรีสอ้าน (อ้างถึงใน สมประสงค์ วิทยเกียรติ, 2544, 59 - 63) กล่าวสรุปการจัดการศึกษาทางไกลในขั้นตอนการติดตามและประเมินผลการศึกษา การติดตามและประเมินผลจัดทำในเรื่อง 1) การประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนเพื่อศึกษาความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งอาจเป็นการทดสอบด้วยข้อเขียน การทดลองฝึกปฏิบัติ การอบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดส่งผลงาน 2) การประเมินระบบการศึกษา เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานว่ามีผลสำเร็จตามเป้าประสงค์ มากน้อยเพียงใดมีสิ่งใดที่ควรปรับปรุงแก้ไขบ้าง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริกานต์ จันทรศิริ (2559) การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ตามแนวคิดวงจร Deming โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ด้านตรวจสอบประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก

แนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 นำประเด็นที่สำคัญมาทำการอภิปรายผลในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านการศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการการใช้การเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) พบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรประเมินสถานการณ์ปัจจุบันของสถานศึกษาและดำเนินการประชุมครู หรือผู้ที่เกี่ยวข้องก่อนดำเนินการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) 2) ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำแนะนำ ตรวจสอบการเตรียมความพร้อมของครู ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามคู่มือการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) และต่อยอดพัฒนารูปแบบการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ตามบริบทของแต่ละสถานศึกษา และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกับฝ่ายที่เกี่ยวข้องหลังจากเสร็จสิ้นการใช้สื่อสารสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) การศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการการใช้สื่อการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) เป็นขั้นตอนที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ที่ผู้บริหารต้องดำเนินการเป็นลำดับแรก โดยอาศัยการมีความเข้าใจถึงสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน เช่น ทรัพยากร ที่มีอยู่ ความพร้อมของครูและนักเรียน รวมถึงความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย การประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นจะช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่นและได้รับความร่วมมือจากทุกคน การมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินการจัดเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) การจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากทุกภาคส่วนจะช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่น และได้รับความร่วมมือจากทุกคน

2. ด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) พบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายที่เป็นรูปธรรม และขอความร่วมมือจากคณะกรรมการการขับเคลื่อนในการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ให้บรรลุเป้าหมาย 2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงาน และวางแผนการจัดการชั้นเรียนในกรณีที่มีนักเรียนควบชั้น โดยไม่ให้เกิดปัญหาระหว่างการใช้การใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ผู้บริหารควรมีการวางแผนที่รอบคอบ กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน และสร้างวิสัยทัศน์ที่น่าสนใจในการนำเทคโนโลยีดาวเทียมมาบูรณาการเข้ากับกระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ จัดตารางสอนของโรงเรียนให้สอดคล้องกับตารางการเรียนการสอนผ่านดาวเทียม เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพสูงสุด และผู้บริหารควรดำเนินการศึกษาหลักสูตรและความต้องการของนักเรียนแต่ละระดับชั้นในกรณีที่ครูผู้สอนมีความจำเป็นที่จะต้องสอนนักเรียนควบชั้นเรียน เพื่อกำหนดจุดที่สามารถบูรณาการเนื้อหาได้ การวางแผนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ผู้บริหาร

จำเป็นที่จะต้องดำเนินการวางแผนการดำเนินงานการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) จะส่งผลให้การบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) มีประสิทธิภาพ

3. ด้านการดำเนินการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) พบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดหาคู่มือประกอบการจัดการเรียนการสอน และการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในการจัดการเรียนการสอน และหมั่นให้ครูตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนระหว่างการจัดการเรียนการสอน 2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูคอยให้ความช่วยเหลือนักเรียนในกรณีที่นักเรียนไม่สามารถใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ไปพร้อมกับโรงเรียนต้นทาง และ 3) ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูเข้ารับการพัฒนาตนเองจากหน่วยงานต่าง ๆ และเสริมแรงเชิงบวกให้แก่ครู ที่สามารถจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับโรงเรียนต้นทาง และสรุปบทเรียนหรือสาระสำคัญจากการเรียนในแต่ละครั้ง ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดสภาพห้องเรียนให้เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และควรมีการนิเทศ ติดตาม ประเมินการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงมอบหมายให้ครูจัดทำแผนการวัดผล และประเมินผลแต่ละรายวิชา ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้และเหมาะสมกับผู้เรียน และจัดสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ในการจัดการเรียนการสอนผ่านดาวเทียมให้ครบถ้วน ควรมีการสอนซ่อมเสริมนอกตารางออกอากาศ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น และควรจัดสรรงบประมาณในการผลิตสื่อการเรียนรู้ให้เพียงพอ การดำเนินการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) จึงนับว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดในการบริหารการจัดการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) พบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดทำรายงานผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ทุกภาคการศึกษา และนิเทศ กำกับ ติดตามการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) 2) สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้มีเครื่องมือ เกณฑ์การประเมินด้านการจัดการเรียนรู้ และจัดทำข้อเสนอแนะด้านการจัดการเรียนรู้ใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ตามความเป็นจริง เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในปีต่อไป และ 3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเข้ามีส่วนร่วมในการติดตามผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้คำแนะนำ สนับสนุนในการจัดการเรียนการสอนผ่านดาวเทียมเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้ และนิเทศ ติดตามการจัดการเรียนการสอนผ่านดาวเทียมอย่างสม่ำเสมอ ควรส่งเสริมให้ครูจัดทำสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ และหมั่นตรวจแผนการจัดการเรียนรู้และเอกสารที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ รวมถึง

การให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ การประเมินผลการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่ผู้บริหารต้องดำเนินการตรวจสอบการใช้สื่อการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ว่าการดำเนินการที่ผ่านมามีประสิทธิภาพมากหรือน้อยเพียงใด

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรตระหนักในความสำคัญของการดำเนินการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ให้มากขึ้น โดยการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างหลักสูตรการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อนำมากำหนดเป้าหมายคุณลักณะที่พึงประสงค์ และมาตรฐานตัวบ่งชี้ในการพัฒนาในหลักสูตรสถานศึกษาให้ชัดเจน รวมถึงกำหนดแผนงาน/โครงการพัฒนาครูให้มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น

3.1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ควรสนับสนุนให้สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ลักษณะพิเศษ นำแนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ที่ได้จากการวิจัยไปปรับใช้โดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อมและบริบทของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

3.1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่นที่มีสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ลักษณะพิเศษ นำแนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ไปปรับใช้โดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อม และบริบทของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาของชาติได้

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการศึกษาการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ ภายในจังหวัดลำปาง เพื่อให้ได้ข้อมูลและสารสนเทศเพิ่มมากขึ้น

3.2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กรธรรศ ประศาสน์วนิช. (2564). *แนวทางการบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

กษศิรินทร์ พลจันทร์. (2553). *การบริหารการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โรงเรียนวังไกลกังวลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

เกียรติศักดิ์ เริงชัยภูมิ. (2558). การศึกษาประสิทธิภาพการบริหารโครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสานักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา.* 10(3). 493-504.

เคนวัฒน์ ฤทธิรณ. (2559). *การดำเนินงานการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

จตุพร เชยสาคร. (2561). *การศึกษาทางไกล: แนวคิด ทฤษฎี และแนวทางปฏิบัติ.* สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

จิรารุวัฒน์ ประสาทธนกุล. (2559). *การบริหารการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียนวังไกลกังวลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

จีรภา สำเนียงสูง. (2559). *ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของกลุ่มโรงเรียนสุวรรณสาธุกิจ สังกัดสำนักงานเขตพื้นทีการศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2.* ค้นเมื่อ 3 มกราคม 2566. จากhttp://www.edu-journal.ru.ac.th/index.php/abstractData/viewIndex/218.ru

ชนกพร ตุ้มทอง. (2560). *ทำความรู้จักกับ eSports อีกหนึ่งโอกาสสำหรับผู้ประกอบการกระจายเสียงและโทรทัศน์* https://www.youtube.com/watch?v=TMCdu8Nwlls. (ออนไลน์) อ้างเมื่อ 25 มกราคม 2567, จาก http://broadcast.nbtc.go.th/bcj/2560/doc/2560_06_04.pdf.

ดิษฐ์ลดา ปันคำมา. (2551). *การจัดการศึกษาทางไกลดาวเทียมโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 22* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

บุญโญรส นาคหัสดี. (2559). *การจัดการศึกษาทางไกล.* สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เพชรไพลิน สอนทิพย์, จิติมา วรรณศรี. (2563). สภาพการดำเนินโครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3. *วารสารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์,* 38(2), 123-134.

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม. (2557). *คู่มือการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม.* มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม.

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม. (2563). *เกี่ยวกับมูลนิธิ.* https://www.dltv.ac.th/.

เมฆินทร์ ทานิล. (2561). *สภาพการดำเนินโครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3*[วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยนเรศวร

ยุทธพงษ์ กัยวรรณ์. (2543). *พื้นฐานการวิจัย.* สุวีริยาสาส์น.

วิธรรธน์ วรรณศิริ. (2558). *การจัดการศึกษาทางไกล.* สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ศิริกานต์ จันทศิริ. (2559). การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV). *วารสารวิชาการนอร์ทเทิร์น,* 16(2), 173-184.

ศิริพร พรสิรินทิพย์. (2556). *การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้สื่อทางไกล ผ่านดาวเทียมของโรงเรียนเครือข่ายพัฒนาคุณภาพสะเมิง 2 อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล. (2557). *รายงานผลการดำเนินงานประจำปี 2557*. ชสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สมบูรณ์ ลิขิตยิ่งวรา. (2556). *การจัดการศึกษาทางไกล: แนวคิด ทฤษฎี และแนวทางปฏิบัติ.* สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2542). *มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา.* ไทยวัฒนาพานิช.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3. (2564). *หลักการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โดยใช้สื่อ DLTV ให้มีประสิทธิภาพตามคู่มือการใช้ NEW DLTV.* https://drive.google.com/file/d/1DBRwBM4eFWBxtSmUfM1-X-SdmfnZjdCx/view

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542*. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). *มาตรฐานการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) และมาตรฐานการจัดการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ (DLIT).* ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). *ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง สถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ (โรงเรียนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดารและโรงเรียนพื้นที่เกาะ) ประจำปีงบประมาณ 2565*. กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *แผนการศึกษาแหงชาติ พ.ศ.2560 – 2579*. บริษัทพริกหวานกราฟฟค จำกัด.

สถาบันการศึกษาทางไกล. (2559). *คู่มือผู้ใช้ระบบการศึกษาทางไกล.* สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาทางไกล.

สราวุฒิ อินปั๋น. (2565). *การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายการจัดการศึกษาหัวเมือง-แจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยพะเยา.

สุพรรณี แจ่มใส. (2561). บทบาทของการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมต่อการพัฒนาประเทศไทย. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช,* 12(2), 23-34.

สิริพร กัณฑมณี. (2548). *การบริหารโครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

Ali, A., & Haider, S. (2020). *Mitigating the Challenges of Open and Distance Learning Education System through Use of Information Technology: A Case Study of Allama Iqbal Open University Islamabad, Pakistan.* Pakistan Journal of Distance and Online Learning 5 (2), 175-190.

Best, J.W. (1993). *Research in Education.* Boston, M.A.: Allyn and Bacon. p.247.

Burge, G., & Frewin, M. (1985). *Distance education via satellite: A review*. London: Croom Helm.

Cynthia, W. (2013). *The Distance Learning of Foreign Languages: A Research Agenda.* New Zealand: Massey University, Language Teaching.

Daily, S. (2001). *Television can enhance children's intellectual development, study finds.* Retrieved from: https://www.sciencedaily.com/releases/2001/09/010924061623.htm.

Grimes, G. (1993). *Going the Distance with Technology. Happy 100th Anniversary to Distance Education.* p. 6-8.

Holmberg, B. (1981). *Status and Trends of Distance Education*. London: Kogan Page.

Kay, J. (1985). *Distance education: A program guide for practitioners*. London: Croom Helm.

Likert, R. (1976). *Constructing and administering attitude scales. In M. Rosenberg & R. Sherif (Eds.), Attitude organization and change* (p. 247-260). New York: Academic Press.

Nobles, J. L. (2010) *Alabama Community College Presidents' Perceptions Regarding Distance Education.* Theses and Dissertations. 427. https://scholarsjunction.msstate.edu/td/427

Roger, S. (2013). *Long Distance Commuting and Regional Development: A Case Study of Stawell.* Victoria: Transport, Planning and Local Infrastructure.

This is Mendeley biography

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ที่	ชื่อ – ชื่อสกุล	ตำแหน่ง
1	นางเยาวรัตน์ เลิศพิพัฒน์กุล	ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ ผู้อำนวยการสถานศึกษาชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านขอวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3
2	**นางเขมจิรา เศวตรัตนเสถียร**	**ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ** สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1
3	นางศิริญญา เขื่อนแก้ว	ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนลำปางกัลยาณี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

รายนามผู้เชี่ยวชาญการสัมภาษณ์เพื่อตรวจสอบและยืนยันความเหมาะสมของแนวทาง

ที่	ชื่อ – ชื่อสกุล	ตำแหน่ง
1	นางสาวสุริณี วัฒนศรีทานัง	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3
2	นายคฑาวุธ แข็งแรง	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3
3	นายสมัย ดำรงค์	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านป่าเหว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3
4	นางสาวเพ็ญศริณ อินตรี	**ผู้อำนวยการโรงเรียนปลายนาวิทยา** สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3
5	นางสาวสมหมาย พงษ์กองเงิน	ผู้อำนวยการโรงเรียนทุ่งฮั้ววิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง การบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปาง เขต 3

ตอนที่ 1 สถานะภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ❑ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ
    - ❑ ชาย
    - ❑ หญิง
2. อายุ
    - ❑ ต่ำกว่า 25 ปี
    - ❑ ระหว่าง 25 ปี – 35 ปี
    - ❑ ระหว่าง 36 ปี – 45 ปี
    - ❑ มากกว่า 46 ปีขึ้นไป
3. ระดับการศึกษาสูงสุด
    - ❑ ปริญญาตรี
    - ❑ ปริญญาโท
    - ❑ ปริญญาเอก
4. ประสบการณ์การทำงาน
    - ❑ ต่ำกว่า 5 ปี
    - ❑ 5 ปี – 10 ปี
    - ❑ 10 ปีขึ้นไป

มหาวิทยาลัยนเรศวร

ตอนที่ 2 การบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตรส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งกำหนดค่าระดับคะแนน ดังนี้

ระดับ 5 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
ระดับ 3 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	การบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
1) การศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการการใช้การเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)						
1.1	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในปีการศึกษาที่ผ่านมา					
1.2	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในปีการศึกษาที่ผ่านมา					
1.3	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)					
1.4	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้มีการวิเคราะห์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					

ข้อ	การบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
2) การวางแผนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)						
2.1	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการ ให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)					
2.2	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการ ให้ครูวิเคราะห์สภาพปัญหาของผู้เรียน เพื่อนำมาวางแผนการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม(DLTV)					
2.3	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการ ให้ครูนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกรายวิชาในปีการศึกษาที่ผ่านมา มาใช้ในการวางแผนการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม(DLTV)					
2.4	ผู้บริหารสถานศึกษา มีการกำหนดเป้าหมายในการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม(DLTV) ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน					
2.5	ผู้บริหารสถานศึกษา มีการวางแผนด้านการใช้สื่อการสอนในการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ให้มีความสอดคล้องกับเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษา					
2.6	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูให้ครูมีการเตรียมการจัดการเรียนการสอนและใช้สื่อการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ให้ครอบคลุมเนื้อหาตามหลักสูตร					
2.7	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูมีการวางแผนจัดการชั้นเรียนให้มีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ตามแผนการจัดการเรียนรู้					

ข้อ	การบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
2.8	ผู้บริหารสถานศึกษา มีการวางแผนในการพัฒนาและบริหารจัดการการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในระยะยาว					
2.9	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม(DLTV) โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง					
3) การดำเนินการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)						
3.1	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการประชุมครู หรือผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ทราบถึงแนวทางการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)					
3.2	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามคู่มือการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)					
3.3	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดหาสื่อและคู่มือครูสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)					
3.4	ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำปรึกษาหรือคำแนะนำแก่ครูและตรวจสอบการเตรียมความพร้อมของครู					
4) การประเมินผลการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)						
4.1	ผู้บริหารสถานศึกษาติดตามการบันทึกผลการจัดการเรียนการสอนควบคุม ตรวจสอบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) อย่างสม่ำเสมอ					
4.2	ผู้บริหารสถานศึกษาตรวจสอบ การบันทึกผลหลังการจัดการเรียนการสอน และเยี่ยมชมผลงานของนักเรียน					
4.3	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้ครูรายงานผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)					

ข้อ	การบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
4.4	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้ครูวัดประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ					
4.5	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการรายงานผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ไปยังหน่วยงานต้นสังกัด					
4.6	ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตาม ตรวจสอบการรายงานผลการจัดการศึกษาโดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของครูอย่างต่อเนื่อง					
4.7	ผู้บริหารสถานศึกษา มีการดำเนินการนิเทศภายในและติดตาม การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)					
4.8	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการประเมินผลความสำเร็จของโครงการเพื่อเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม(DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของแนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบความเหมาะสมของแนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 โปรดพิจารณาข้อความแต่ละข้ออย่างละเอียด และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ข้อ	แนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
		คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
1. ด้านการศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการการใช้การเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)			
1	<u>แนวทางที่ 1</u> ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำปรึกษาหรือคำแนะนำแก่ครู และตรวจสอบการเตรียมความพร้อมของครู		....
2	<u>แนวทางที่ 2</u> ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการประชุมครู หรือผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ทราบถึงแนวทางการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)		....
3	<u>แนวทางที่ 3</u> ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามคู่มือการจัด		....

ข้อ	แนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
		คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
	การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)		....
4	<u>แนวทางที่ 4</u> ผู้บริหารสถานศึกษาควรประเมินสถานการณ์ปัจจุบันของสถานศึกษาก่อนดำเนินการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)		....
5	<u>แนวทางที่ 5</u> ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการพัฒนารูปแบบการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ตามบริบทของแต่ละสถานศึกษา		....
6	<u>แนวทางที่ 6</u> ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์ปัญหาร่วมกับฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการใช้สื่อสารสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)		....

ข้อ	แนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
		คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
2. ด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)			
7	<u>แนวทางที่ 1</u> ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูเตรียมการสอนก่อนการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)		.....
8	<u>แนวทางที่ 2</u> ผู้บริหารสถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการการขับเคลื่อนการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)		.....
9	<u>แนวทางที่ 3</u> ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)		.....

ข้อ	แนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
		คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
10	<u>แนวทางที่ 4</u> ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการวางแผนการจัดการชั้นเรียนในกรณีที่มีนักเรียนควบชั้น โดยไม่ให้เกิดปัญหาระหว่างการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)		.....
11	<u>แนวทางที่ 5</u> สถานศึกษานำบุคลากรศึกษาดูงานด้านการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อทักษะสมองเด็กปฐมวัยจากสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จ หรือได้รับรางวัล		.....
12	<u>แนวทางที่ 6</u> ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)		.....

ข้อ	แนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
		คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
3. ด้านการดำเนินการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)			
13	<u>แนวทางที่ 1</u> ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดหาคู่มือประกอบการจัดการเรียนการสอน และการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)		.....
14	<u>แนวทางที่ 2</u> ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูหมั่นตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนระหว่างการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)		.....
15	<u>แนวทางที่ 3</u> ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูคอยให้ความช่วยเหลือนักเรียนในกรณีที่นักเรียนไม่สามารถใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ไปพร้อมกับโรงเรียนต้นทาง		.....
16	<u>แนวทางที่ 4</u> ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้ครูที่ใช้สื่อการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)		.....

ข้อ	แนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
		คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
	ใช้คำถามกระตุ้นนักเรียนให้มีส่วนร่วมกับโรงเรียนต้นทาง		....
17	<u>แนวทางที่ 5</u> ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูเข้ารับการพัฒนาตนเองจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้สามารถจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ		....
18	<u>แนวทางที่ 6</u> ผู้บริหารสถานศึกษาควรเสริมแรงเชิงบวกให้แก่ครู ที่สามารถจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมได้อย่างมีประสิทธิภาพ		....
4. ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)			
19	<u>แนวทางที่ 1</u> ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้ครูจัดทำรายงานผลการ		....

ข้อ	แนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
		คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
	จัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ทุกภาคการศึกษา		....
20	<u>แนวทางที่ 2</u> สถานศึกษากำหนดเครื่องมือ และเกณฑ์การประเมินด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) อย่างชัดเจน		....
21	<u>แนวทางที่ 3</u> สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเข้ามีส่วนร่วมในการติดตามผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)		....
22	<u>แนวทางที่ 4</u> สถานศึกษาจัดทำข้อเสนอแนะด้านการจัดการเรียนรู้ใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ตามความเป็นจริงเพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในปีต่อไป		....

ข้อ	แนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3	การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ	
		คงเดิม	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
23	<u>แนวทางที่ 5</u> ผู้บริหารสถานศึกษานิเทศ กำกับ ติดตามการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)		.....
24	<u>แนวทางที่ 6</u> สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเข้ามีส่วนร่วมในการติดตามผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)		.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

1. ด้านการศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการการใช้การเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

.....

.....

.....

.....

2. ด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

.....

.....

.....

.....

3. ด้านการดำเนินการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

.....

.....

.....

.....

4. ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ทรงคุณวุฒิ

(.....)

ตำแหน่ง.....

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ

ที่ อว.0602.16 (บ) / 400

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

4 มิถุนายน 2567

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางเยาวรัตน์ เลิศพิพัฒน์กุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนายอนันตชัย รู้มาก นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา บริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2504-8505
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 096-969-7963

ที่ อว.0602.16 (บ) / ๔๐๐

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๔ มิถุนายน 2567

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางเขมจิรา เศวตรัตนเสถียร

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนายอนันตชัย รู้มาก นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา บริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2504-8505
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 096-969-7963

ที่ อว.0602.16 (บ) / ๔๐๐

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๔ มิถุนายน 2567

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางศิริญญา เขื่อนแก้ว

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนายอนันตชัย รู้มาก นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา บริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการใช้ภาษาไทย ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2504-8505
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 096-969-7963

ภาคผนวก ง

แบบประเมินดัชนีความสอดคล้อง และผลการตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC

ตารางประเมินค่า IOC

การวิจัยเรื่อง : การบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยมีเกณฑ์การพิจารณาตัดสินตามมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ ดังนี้

+1 หมายถึง เห็นด้วยกับ การบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ

0 หมายถึง ไม่แน่ใจกับ การบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ

-1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยกับ การบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ

ผู้เชี่ยวชาญประกอบไปด้วยรายนาม ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 นางเยาวรัตน์ เลิศพิพัฒน์กุล

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 **นางเขมจิรา เศวตรัตนเสถียร**

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 นางศิริญญา เขื่อนแก้ว

มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช

ข้อ	การบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	การแปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3		
1) การศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการการใช้การเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)						
1.1	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในปีการศึกษาที่ผ่านมา	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
1.2	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม(DLTV) ในปีการศึกษาที่ผ่านมา	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
1.3	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
1.4	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้มีการวิเคราะห์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม(DLTV) ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้
2. การวางแผนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)						
2.1	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการ ให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม(DLTV)	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้
2.2	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการ ให้ครูวิเคราะห์สภาพปัญหาของผู้เรียน เพื่อนำมาวางแผนการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม(DLTV)	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้

2.3	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการ ให้ครูนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกรายวิชาในปีการศึกษาที่ผ่านมา มาใช้ในการวางแผนการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม(DLTV)	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้
2.4	ผู้บริหารสถานศึกษา มีการกำหนดเป้าหมายในการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้
2.5	ผู้บริหารสถานศึกษา มีการวางแผนด้านการใช้สื่อการสอนในการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม(DLTV) ให้มีความสอดคล้องกับเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษา	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
2.6	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูให้ครูมีการเตรียมการจัดการเรียนการสอนและใช้สื่อการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ให้ครอบคลุมเนื้อหาตามหลักสูตร	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้
2.7	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูมีการวางแผนจัดการชั้นเรียนให้มีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ตามแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
2.8	ผู้บริหารสถานศึกษา มีการวางแผนในการพัฒนาและบริหารจัดการการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในระยะยาว	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้
2.9	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม(DLTV) โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้

ข้อ	การบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	การแปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3		
3. การดำเนินการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)						
3.1	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการประชุมครูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ทราบถึงแนวทางการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
3.2	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามคู่มือการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้
3.3	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดหาสื่อและคู่มือครูสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้
3.4	ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำปรึกษาหรือคำแนะนำแก่ครู และตรวจสอบการเตรียมความพร้อมของครู	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้
4. การประเมินผลการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)						
4.1	ผู้บริหารสถานศึกษาติดตามการบันทึกผลการจัดการเรียนการสอนควบคุม ตรวจสอบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) อย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้
4.2	ผู้บริหารสถานศึกษาตรวจสอบ การบันทึกผลหลังการจัดการเรียนการสอน และเยี่ยมชมผลงานของนักเรียน	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
4.3	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้ครูรายงานผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้

ข้อ	การบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	การแปลผล
		ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3		
4.4	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการให้ครูวัดประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
4.5	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการรายงานผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ไปยังหน่วยงานต้นสังกัด	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้
4.7	ผู้บริหารสถานศึกษา มีการดำเนินการนิเทศภายในและติดตาม การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้
4.8	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการประเมินผลความสำเร็จของโครงการเพื่อเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

ที่ อว.0602.16 (บ) / 435

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

11 มิถุนายน 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนทุ่งฝางวิทยา

ด้วยนายอนันตชัย รู้มาก นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือ เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยเก็บข้อมูลจากครูในสถานศึกษา ทั้งนี้ จะมิให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน และผลการศึกษาค้นคว้าอิสระที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2504-8505
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 096-969-7963

ที่ อว.0602.16 (บ) / 435

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

11 มิถุนายน 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนปงยางคก (ทิพย์ช้างอนุสรณ์)

ด้วยนายอนันตชัย รู้มาก นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือ เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยเก็บข้อมูลจากครูในสถานศึกษา ทั้งนี้ จะมิให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน และผลการศึกษาค้นคว้าอิสระที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2504-8505
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 096-969-7963

ที่ อว.0602.16 (บ) / 435

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

11 มิถุนายน 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแม่อาง

ด้วยนายอนันตชัย รู้มาก นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือ เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยเก็บข้อมูลจากครูในสถานศึกษา ทั้งนี้ จะมิให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน และผลการศึกษาค้นคว้าอิสระที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2504-8505
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 096-969-7963

ภาคผนวก ฉ

ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability)

ผู้วิจัยจะทำการวัดความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตามวิธีของครอนบาคโดยใชสูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2538, หน้า 200) ด้วยการนำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย โดยได้ผลการวิเคราะห์ดังตาราง

สภาพการบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded[a]	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.965	25

ภาคผนวก ช

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย

ที่ อว.0602.16 (บ) / 440

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

12 มิถุนายน 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

ด้วยนายอนันตชัย รู้มาก นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นจะต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2504-8505
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 096-969-7963

แบบสอบถามการค้นคว้าอิสระ เรื่อง การบริหารการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของสถานศึกษาที่ตั้งในพื้นที่ลักษณะพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3

มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อสกุล นายอนันตชัย รู้มาก

วัน เดือน ปี เกิด 8 ธันวาคม **252**3

สถานที่เกิด จังหวัดลำปาง

ที่อยู่ปัจจุบัน 69 หมู่ 11 ตำบลทุ่งกว๋าว อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

ประวัติการศึกษา **การศึกษาระดับปริญญาตรี**

วุฒิทางการศึกษาวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.)

วิชาเอก วิทยาการคอมพิวเตอร์ สถาบันราชภัฏลำปาง

ปีการศึกษา 2546

ประกาศนียบัตรบัณฑิต

สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ปีการศึกษา 2552
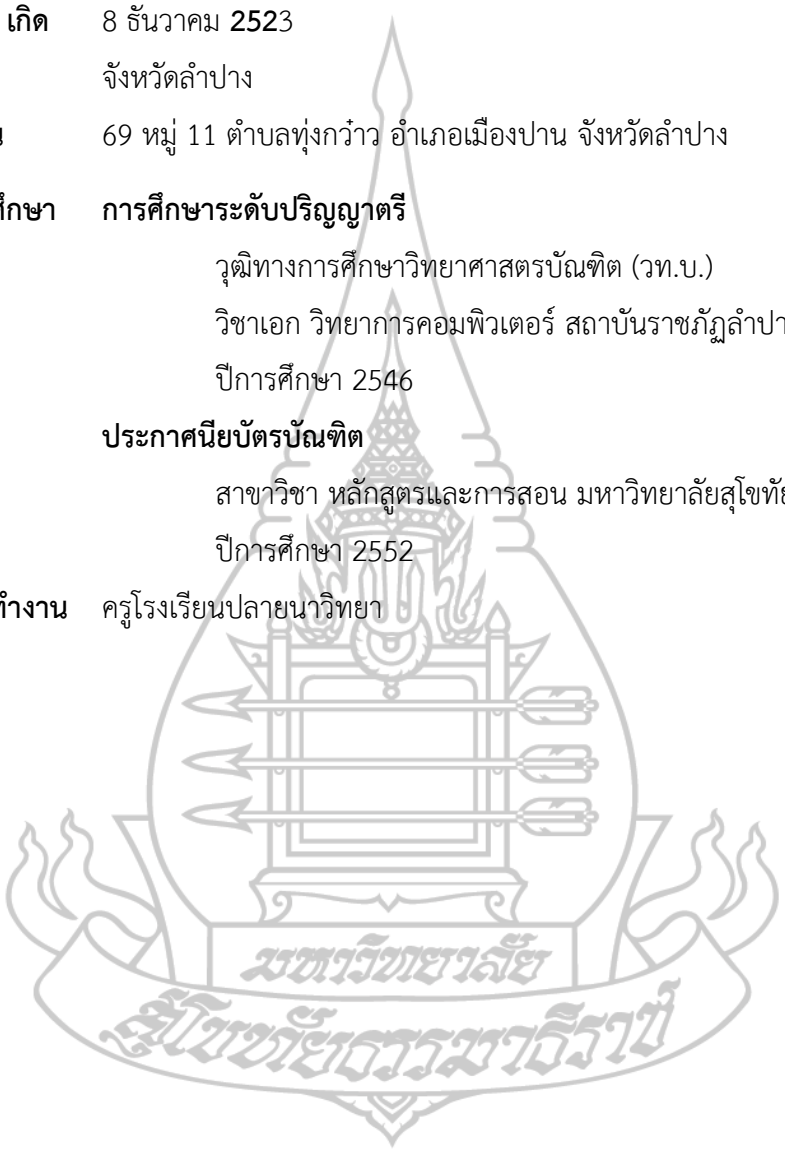
ประวัติการทำงาน ครูโรงเรียนปลายนาวิทยา